

Quâte-va ore de Collegiu.

La poésie sera de la science élevée; voici sa destinée pour l'ing-
teux.

De Lamartine.

La părintele meu.

Quea mai frumoasă mostenire que poate un tată lasă fiilor săi este esemplul virtutilor și faptelor sale queller frumoase.

Cicerone.

Tată!

,Tărranul quel bun încredintă de timpuriu țărri-
nei sale germul esistenței și fericirii; potrivit cu pu-
terile sale, îi înlesnesce dezvoltarea; îl deffende de
asprimea timpului, și tătma se bucură de un sece-
rișu norocitu, din quare — de prisosesce — împărtă-
șasce și pe semenul său, urmând, mai bine dequât in-
avutul, cuvântul evangelicu.

Aquellu ,Tărranu, consideratu qua părinte de fa-
millie, esci Dumneată; ,Tarrina închipesce fii Dumit-
talle. Germul, e Talantul, que trece, qua un legatu,
din tată în fiu. Pe aquestu germu — Temerea de
Domnul — Dumneată 'lai plântatu în junele nóstre
sufflete, cu tótă tinerețea paternă; 'lai deffendatu, în

cursu de douăzeci ani, de atacul vișului, de adună
rile contagiöse, de corupția socială....; l'ai desvol-
tatu cu mari și esemplare sacrificiuri, ruinând starea
sau averea fizică spre a mări colossul immortalu al
edificiului moralu, dicënd quellor que'ți făcea obser-
vații: “de nule va sluji la alta, le va desceptă min-
“tea, spre a se cunósce pe sine, pe semenii lor; spre
“a se înălța peste patimi și nenoriciri; și a gustă, la
“bătrânețe, aquea linisce a sufletui que o produce
“numai o viață petrecută în frica domnului, temeiu
“quellci mai buze cresceri, ca începutul înțellep-
“ciunii....”,

Venerabilul meu părinte!

Aquel nobilu germu, desvoltatu la umbra arripe-
lor paterne, și sub auspicele arborului profesoralu,
vine a înclină debila sa frunte, plină de fructe acces-
sibile, și a presentă simplul lui tribut de onóre, stimă,
recunoscință profunde quellor que au contribuit la cre-
scerea și înobilirea lui.

Tată, bine-voiesce a priimi a queste fructe, simplu
tribut al stredaniitor melle scolastice, pe quare, în
recunoscința mea către corpul profesoralu, cutedaiu
a le da umilitul titlu de: “Quâte-va ore de
Collegiu.”

Fie a queste fructe o părțică numai din colossa-
lul tribut que tot omul, ca OM, ca tată de familie,
și ca cetățeanu, e dator a deppune pe altarele Patriei
salle, ca mumă comună.

Al Dumitale

pré plecatu fiu

C. D. Aricescu.

Un june pe patul mortii.

La umbra defuntului C. Z. Borânescul, amicu si camaradu.

Pasat-am qua unda pe mări que streluce ;
Ca sonnul de arpă în aer finitu ;
C'a lebedei voce spre ceru quând se duce ;
Ca lacrēm' aurorei pe crinu înfloritu ;

Ca visul que fuge, și'n peptu suspinu lassă ;
Ca fantasma nóptea ; ca fulgeru în nuori ;
Ca fumul que pere ; ca ros'amorósă
Que pare regină 'n buchetul cu flori ;

Ca érba que cresce pe câmpu undoiósă,
Formând cu magie un verde vestmînt :
Așă mi se stinge viața frumósă.
,S'amorul, speranța appuuu în mormînt !

Abià p'aste țermuri luassemu un nume!
Abià rădăcină în lume-am am prinsu,
,Si mórtea gelósă pe frunte 'mi depune
Cunună de ghiață, qua fumul m'am stinsu!

Părinte,-a mé cupă, d'ambrosie plină,
Nu póte să scape d'al morții fior?
Tu numai poți fruntea'mi s'o faci mai senină!
In tine-e viață, speranță ș'amor!

Tu scii, tu 'mi esci martur, madonă pré santă,
Qu'amorul, durerea, eu n'am cunoscutu:
Viața'mi pe frunte'i purtă o ghirlantă
De rose, 'ntre quare un Spinu n'am văđutu!

Părinte pré bune, de este puțină
Departe de mine quea cupă cu-amar:
In doma 'nstellată que áltă fință
Sdrobiva al morții de sânge altar?

Ma vană 'mie ruga, și plângerea vană!
Que dulce-e viața quând mórte'a sosit!
E lege-a naturei qua fința umană
Să péră ca nuorul în ceruri topitu?

O țille frumóse, o dulci suvvenire
Din vîrsta 'mi de aur, ca visu que-a pasatu,
Adio, adio ..., cu lacrēm', simțire:
Moment de ferice în tine-am afflatu!

Amicii mei tineri cu quare pruncia'mi
Din cupă de nectar comun' a gustatu,
Adio și voë! — cu-a vóstră junia'mi
In templul Minervii d'odat'a intratu.

Te'mbarcă, Junime, p'o mare ferică:
Barcella'ți e plină de totu que-e frumosu.
Te-avvîntă, barcellă, quē ceru'ți è propico,
,Si marea'ți surride, cu chipu grațiosu.

Ma eu, de un frate, de mumă, de tată,
De voi, de viață, de totu mă despartu.
,Si que lassu in urmă'mi? unicul meu nume
Pe quare sorbi-va abisul — uitatu!

Poetul Murindu.

La umbra defuntului **Al. S. Iorgulescu**, amicu, si concetățeanu.

Les siècles sont à toi, le monde est ta patrie.

Lamartine.

Strepuns de acul morții, la porțile juniei,
Un fiu al lui Apollon, de Muse protegiatu,
Jăceă, scăldatu în lacrēm', în prada agoniei,
De toți abandonatu.

Tăcere sepulrcală în préjma lui domnesce ;
Vr'un sgomotu nu'nter rumpe auđul îngrijatu :
Unicu timpul s'aude pe smaltul que sclipesce,
Que vibră ne'ncetatu.

La capu'i arde lampă que vars'a sa lumină
Pe pallida lui frunte, pe ochiu'i affundatu :
Quē ghieșurile morții pe fața lui quea lină
Se'ntindu ușor, gradatu.

P'o masă lûngă dânsul e lira'i amorósă,
„Si noptille sublime lui lung nemuritor:
La ellu poetul cată, c'o faşă durerósă,
Suspину sfişiiitor.

Ellu pôte fi rechiamă aquelle simţiminte,
Aquellu adevêru mare, 'ndoiellei nesuppus:
Quê, numai tu, Virtute, pe ţermuri de morminţe
Esci Sóre neappus !

Memoria'i slăbită pe rînd îi presentédă
A vieţii salle fasse que tóte triste-eră.
Tresare, şi suspină; ellu liră 'şi accordédă,
„Si'ncepe a cântă.

— “Răbdarea mi se stinse; nu pociu să mai ascundu
“Durerea que mē'nvinge treptatu aşà cumplitu.
“Isbirilor fatale nu pociu să mai rēspundu
“Mai mult cu'mprotivire: — puterea'mi a lipsitu !

“Răbdarea, đicu, răbdarea, que dintr'a mea pruncie
“Mi a fost singurul rēđemu ori-unde am călcatu !
“Acum s'a dus şi dēnsa, ne mai putēnd să ţie
“L'atâtea chinuri, trude, que m'au împovēratu.

“Amor, norocu, speranţă, ambiţie şi sórtă
“Tóte într'o unire cumplitu, vai! mē gonescu.
“Ori-quâte relle 'n lume asupră'mi le vēđu glótă;
“„Si să mē lupt cu elle 'nđadar mē nevoiescu.

“Isbéscă, dar, isbéscă o inimă pré slabă,
“Isbésc'o cu cumplire, nu quercu a m'appēră:
“Quēci étō presimţu mórtea, cum va sosi îngrabă,
“Mē va scăpă de tóte, odihnă îmi va da.

“ Pușinu, pușinu am încă, și în mormint voi merge,
“ Voiu însoți țerrina quellei que m'a născut:
“ Pușinu, și al meu nume din lume se va scerge:
“ Cu ellu, și pomenirea'mi nu va viea mai mult.

“ Deci, pentru quea din urmă, îmi reîntorc gîndirea
“ La dillele'mi trecute și scumpu le querceteđu;
“ Dar nu găsescu nici una pe quare suvvenirea
“ Să'mi dîcă qu'am trăit o, fără să suspineđu.

“ De a surris vr'odată norocul pentru mine,
“ A fost al amăgirii pahar plinu de veninu;
“ De m'a lăsatu vr'odată sórta să gust vr'un bine
“ A fostu mai cu cumplire să simțu tristul suspinu.

“,Si'n sinul amăgirii, durerea nelipsită`
“ Îni fu dela pruncie, ca umbra m'a'nsoçitu.
“ In façă'mi se cunoșce durerea zugrăvită,
“ In inimă'mi scrissu este ori-quātu am pătimitu.

“ Să le descriu, n'am stare, quě, obositu de elle,
“ Abià pociu către ceruri mâna'mi a ridicà,
“ Să'l rogu, cu umilință, scăpându-mě de relle,
“ In viața fiitoare odihnă de a'mi dà.

“ Cerescule părinte! înalte creator!
“ Speranța quea mai dulce ori-quărui muritor,
“ Bine-voiesce, Dómne, de a mă pomeni.
“ Intru împărăția ta sântă quând voiu veni!,,

Așà! de micu, póete, dureri, nenorocire,
In baiea lor de lacrēm' fința'și a scăldatu:
Fatal legatu pe quare strebuna omenire
Dela un secol l'altul l'ai sei fii a lăsatu!

Spre ceruri ia'ți avântul: — aci e fericirea,
,Si glori'a quării umbră aici-jos te goniã:
A ta patrie verã, și dulce-e nemurirea;
Aquesta.... este o r c u l que Dante 'n visu vedea.

Spre ceruri ia'ți avântul, cu inima d'amor plină:
P'aqueste sterpe țermuri nimicu n'ai a dori. —
Esci trestiea plăpândă que prinde rădăcină
Pe țermurile mării. — Ca ea voiu a muri:

Ea 'nclină a sa frunte când vîntul o isbesce
,S'esistă totu întregă când ellu a încetatu;
Ma cedrul se revoltă, colossul lui trosnesce;
Mă uitu peste-o secuntă.... — "și etõ nu er à!.,

Poet', esci filomila a quăria cântare
Re'nviee 'n omu speranță, credință și amor:
In suffletu'ți circulă o sforță creatóre:
Instinctu este în tine sublimu, nemuritor.

Poetul Veritatea la lume o arată:
Ellu este-al Deității eraldu misteriosu:
Profetu, quare contêmplă prin prisma luminată;
Qua vulturu fixa'n facă pe sóre-radiosu.

Ellu singur scie limba quea plină de mistere,
Prin quare converséda cu-eternul Idealu:
E Faru misticu que luce abisul de durere;
Din ellu spuntă viață, tot que e immortalu.

Ellu singur nu se teme de furii infernale;
Catene, bende aspre sau ocne n'a'ngrozitu....
Ellu bravă ori-que curse, să fie-ori-quātu fatale,
Que Sórte, ori Dëspoții prin elle l'au strivitu.

Ellu bravă însăși m rtea : que m rtea pentru sine
Nu-e fantasmă, nici monstru que geniul a creatu ;
E quel mai bl ndu din angeli, que-allin 'n omu șuspine;
Imperiul Durerii sub pașii a călcatu.

E puntea daurită pe quare omul pass 
Din vallea quea de lacrămi la Sóre-Creator;
E portu pe quare barca, pe marea spumeg s ,
Il ia în contra S rtei d'asilu consolator.

Reiați, poete-avvintul spre patria'ți naturală :
Aqui eterne bunuri eternu tu vei gusta :
Cu angelii, faci parte din musică-immortală
Pe quare Pitagore în visu i cont mpl .

Acum începi-tu viața ferice, glori s  !
A vieților viață, de micu que ai doritu !
Acum  nt na Lir   , cântare-armoni s 
Qu nd mergi să'ți iei avvintul spre portul fericitu.

Disperatiea.

Post mortem nihil est, ipsaque mors nihil.

Seneca.

Se'ncolăcea în tărta
,Si'nveci mă blestemă.

Eliade.

Ca aquila que plană d'asupra pradei salle,
S'avvânt'apoi spre dânsa, și'nghérrele'i fatale
O smulge, se realță spre regii nevădute,
De unde iar s'avvintă pe scop' eternu băttute
D'avallurilor spumă, muginde ne'ncetatu;
O lassă, la ea cată, cu ochiu învăpăiatu;
,Si saltă pe ea, țipă; din arripele'i batte,
,Si sinul d'alabastru al lebedei strebatte
Cu ciocul de aramă, piciorul de metal;
Se scaldă 'ntr'al ei sânge, cu un surrisu fatalu:

Ca ea, din neființă, quând omul se descéptă,
La porțile vieții, Restriștea îl ascéptă;
S'avvint'asupră'i, 'l smulge; și vérga'i creatóre
Pe totu corpu'i o prinblă, c'o mână destructóre,

„Dicënd :

— Eu'ți sunt mună, quē eu'ți am datu ființa.
Durerea, și amarul, și Jude-Consciința
Să fie nutrimentu'ți, o verme-creator.
In lacrēm' să'ți stingi setea, prin elle să trăiesci.
In viață tu, repaus, moment să nu'ntâlnesci.
Speranța și amorul, eternu să te-amăgescă ;
„Sî gloriã, fericirea, eternu să te gonescã.
Ajunsu chiar în zenitu'i, pe-locu mórtea fatalã
Sã'ți rumpã firul vieții; și'n grópa sepulcralã
Din nuou să'ți iei avvîntul... Insectã-tirîtor. „

* * *

„Si omul, plinu de patimi, de relle balottatu,
Cu ochiu disperatu cãtò la ceru ; — și a strigatu :
— Fatalã, a fostu đioa quãnd maica m'a nãscut !
La sinul Nefinței de que, vai! n'am jãcutu ?
Sã gemu la umbra morții, necunoscut de lume ;
Sã fiu o und'a mării, sã n'am pe terrã nume ;
Sã saltu cu aurora, pe vîntu, zefiru purtatu ;
Ca aquil'atmosfera, eterul să strãbatu ;
Ca buha doliósã să plãngu-eu pe ruine ;
Sã simțu ca filomila o sforță divã'n mine
Naturei să dau vieță prin imnele'mi divine....

* * *

Ma... nu ! ursita'mi crudã vru OM să fiu în lume :
O mince a restriscei, un visu încântãtor !
Sã plãngu în veselie, să peiu cu al meu nume,
Quãnd cerul îmi surrîde, quãnd totul e amor.

Pãrinte-al Omenirii, de que pe OM, ființa
Din tóte mai perfectã đin sinu'ți que-aspuntatu,
Sã'l sbuciume durerea, să'l rumpã îndoința
„Si patimi să'l consume que'n peptu 'i ai plãntutu ?

Ja spune'mi, trebuință era qua să se nască?
Să vadă-ellu lumina, nedrepte-autor?
Creatu'l-ai-tu óre să cânte, să mărescă
Aquestu bellu Orologiu, sublimu, fermecător?..

Hei bine! perfectissimu făcutu'l-ai în tóte?
Al tțeu elementu sacru întregu 'i ai dăruițu?
De que'mi combini príncipe de viață cu de mórte?
De que'l ímbii cu patimi que'l facu nenorocitu?

Il tragi din nefință; íi dai a tã sufflare...
Apoi? în ghiarra Sórtei cu furii'l ímbrâncesci.
In-darnu la ceru-ellu alță duiósa sa strigare!
Niinica nu te mișcă, la tóte tu surd esci.

.

* * *

Dé! auđi-ne lamentul. Que! eternu nenorocirea,
Amarul, și durerea, păcatul, și căirea
 Părtașii mei vor fi?
Que! nu voiu puté-eu óre să đicu la fericire
 Puđinu a se oppri?

Credința, Consolația, Virtutea și Speranța,
,Si diva veritate, amorul și constanța
 Eternu mă va 'ncelã?
Que! puterca, ciocoismul e'n legea quea de fire
 La noi a triumfa?

.

Cum poți să sufferi, Dómne, cruđime, răutate?
De que să nu domine'n lumc-egalitate,
 Amorul tțeu divinu?

Que ! aquesta'ți a fostu planul qua-eterna mé nutrire
Să fie-eternu suspinu ?

.

* * *

Puteai să faci din ómeni ființe fericite;
Ca tine, immortale, perfecte întru tóte;
Puteai să verși pe dênșii divina'ți bunătate;
Puteai qua să 'i înfășuri cu rađe daurite;
 Puteai, ma nu ai vrut;
 Puteai, ma n'ai sciut;
 Sau... póte n'ai putut.

Raticea către patimi.

In sinul omului nu știu quare Dum-
nedeu, ma sunt sigur quē locuesce un
Dumuedeu.

Seneca.

„Si quine e aquella que murmură, que dīce:

“— Nedrepte autor?

“De que l'a melle chinuri nu vrei a fi propice?,,

Tu esci, o muritor!

Chiar-tu, fiu al țērrīnei, cu ochiu de rēsbunare,

Asupră'mi te revolți,

„Dicēnd, o audace: — “cu-a gloriū-adornare

“Să mē investi nu poți?!?!,,

A! cugete ingrate! de n'ar fi fost **Voința**,
— Cum ții-tu — sau **Amorul**, **Știința** și **Putința**,
 Tu nu te-ai fi născut.
Te scoți din neștiință, îți dăruiesc **știința**;
O minte creatoare que bate **nesciința**;
 „Si ții: “ — ma nu ai vrut?!, „

Nimicule ingrate, de n'ar fi fost **Știința**,
De n'ar fi fost **Amorul**, **Putința**, și **Voința**,
 Tu nu te-ai fi născut.
Ma'ți dau în mână **sceptrul** a totă **viețuirea**;
Îți dau a mea **sufflare**, îți dau eu **fericirea**;
 „Si ții: “ma n'ai știut?!, „

A! fiule ingrate, de n'ar fi fost **Putința**,
De n'ar fi fost **Amorul**, **Voința** și **Știința**
 Tu nu te-ai fi născut.
Ma iau în mână **lutul**, îți dau **ăsemănare**
A **quellui** quare totul sub **stăpînirea**'i are;
 „Si ții: “ma n'ai putut?!, „

Unicu Omul m'accusă, și murmură, și ție.
— “De que m'nbii cu patimi? de que nu'mi esci propice?
 De que, nenorocitu?
De que din neștiință durerea mă nutresce?
Restriște-a mea **viță** de que ó **pălmuesc**?
 Sub ea să **gemu strivitu?**, „

O fiu al **ninicieii**, și n'am pusu-eu pe Omul
La **sinul** **fericirii**, țiend lui: “numai **pomul**
 Aquella să **crufedi?**, „
Călcat-ai a mea **lege**; tu **singur** **fericirii**
Nemicu te-ai **de**claratu. „S'am ție **Nenorocirii**.
 “Să te **realis**di. „

Creat-am-eu lumina; și erb' am disu să crească;
„Si terra să'și dea fructul; și arbori să 'nflorască;

„Si ȕici quē n'am putut?

Impus-am-eu în tine Amorul și Credința,
Speranța, Consolația, și Mintea, Cunoscința;

„Si ȕici quē nu am vrut?

În vallea quea de lacrēm' al meu fiu se cobóră;
În suffletele vóstre pe Dumneȕeu stricóră;

Qua toți un corpu să stați.

Din ceru transplânt' unirea que nasce fericirea;

Se armă cu-al sēu spiritu, sē bați pēcātuirea.

„Si voi mē condamnați?

Tu ȕici: „În mine patimi de que ai împlântatu?„
Quēci fără elle Omul ar fi automatu,

„Si nu ar esistă:

De ar' gusta-ellu numai amorul, fericirea,

„Cu greu apoi durerea. cu greu nenorocirea

A'nvinge ar' puté.

Plântat-am dar pe germul que nasce pe durere;

În contra lui impus-am pe germul de plăcere,

Să'l poți appreȕui.

Plântat-am Egoismul, Ambiȕiea, și tóte

Aquelle patim' quare pe Omu în soȕietate

Il facu a vieȕui.

La un'am datu virtutea, la altul facultatea;

L'aquesta frumuseȕca, l'aquella urítatea;

La toți que e mai santu:

Pe Raȕia divină, caracter'omenirii;

Prin ea ellu să propese la ținta fericirii,

La portul d'amarantu.

Din ea spuntă Unirea qua Pacea să domnescă;
Prin ea Amor de patrie s'esiste, să'nflorască,

Ca arbori din Edenu:

Ferice este Omul prin quei-lalți, prin sine;
Atunci ellu numai pôte să guste ori-que bine
Cum trebue, eternu.

Cu patimele salle în lupt'eternisate,
Pe elle trebue-a'nvinge, și'intéiu a le combatte,
De elle-a triumfa.

Să pótă-ellu să brave materia revoltată,
Să pótă-ellu ajunge a sa missie 'naltă,
Ferice-a esistă.

Să viie întelleptul, filosoful quel mare
Que vede cum se alță profum p'a lui altare,
Profum deliciosu,
Să viie, đicu. Combine'mi aqueste elemente,
Contrarii între sine, sublime ornamente,
Astu TOT misteriosu.

In mâini să ia-cllu lutul; să đică lui: viedă;
,Si formă să ia lutul, un sufflet que creedă;
Să vėđu un muritor.
Luminei-ellu să đică: Să fii; și ea să fie.
,Si tımpului să đică: Să vii; și ellu să vie
La vocea'i-autor.

O lume mai perfectă, mai bună, construcde
Un omu. Que đicu! insectă-ellu singur să creede
P'un planu mai correctatu.

,Si... — Que! ellu se'nfióră! ellu tremulă ca plcopul!
,Si dalta'i creatóre din mâini cădėnd cu globul,
Invinsu s'a declarat!?! ..

Contemplantă în tăcere misterul creaturei ;
Inclină a ta frunte la legile naturei :
 Quē totul EU sunt, EU.
,Si terra, sóre, lună, sau doma instellată,
Pe fruntea lor cumuna a nemuririi pórtă,
 Strigând: E Dumnezeu !

O m u l.

Omul, ca érba; dillele lui, ca flórea
câmpului: asà va inflori.

Davide.

„S'am đisu: „Que este OMUL? Voltaire puté-va órá
Sau Newton să'mi deslege problemul asta greu?
Nu! Sciința'ntrégă tace.... și geniul se'nfiórá;
Ma Rașiea ímí đice: „Nimicu, și — Dumneđeu.,,

Ó Rașie! cu patimi eternu te lupși în mine!
Esci chaos de mistere profunde, muritor!
Principe ambe jace contrarie în tine,
Que unul nasce p'altul. — Cuvîntu contradictor! —

Problemu ai fostu și fi-vei, ființă nesplicată!
In vallea de suspine, tu gemi abandonatu:
Al têu corpu e o grópă, eternu nemésuratà;
Aci, spre condamnare, din ceru esci esilatu.

Din sinul Neființei Durerea te dospesce ;
In lacrēm', dureri, chinuri tu dīoa ai fixatu ;
Momentu esisti, ș'ursita'ți cu flacăr' te goncsce,
Apoi in ne-ființă te-affunđi, atom-uitatu !

Ca paseri, preursite să plane p'astă lume,
N'ai unde să'ți pleci capul p'aquest glob schimbător :
Ca visul, și ca fumul se stinge al tēu nume.
Tăriea, frumusețea, coróna... tóte mor.

Tu esci o lume-mică in astă lume-mare :
Ca ea tu pe o Mare de lacrēme plutesci.
Cu crinul după cāmpuri tu ai asemēnare :
Ca ellu, ađi june, vesel, tu mâine.... nu mai esci !

P'aquestu oceanu de crimc virtutea quea mai dulce,
Viața vieții-umane, Speranța, te-a lāsatu ;
,Si candella Crelinței, que barca'n portu adduce,
De vântul indoielei se stinge..., a'ncetatu.

Aduni tesauri multe prin quare toți te amă,
Cu glorie te'investă, și'noți in fericiri.
Pușium, ... visul se schimbă in tristă panoramă :
Te vėđu gemend in chaos d'amar, nenorociri !

P'a glorii colómnă de que sapi al tēu nume
Qu'nd scii quāt e de fragedu intinsul ei colosu ?
Stindardul fericirii de que'l implănți in lume
Qu'nd dēnsul ascuns jace 'n abisu întunecosu ?

De que atâtea chinuri de lucrurile-umane ?
De lucruri que cu tine pe locu vor încetă ?
Trāsnesci-tu astă-đi lumea, la regi imparți coróne ;
,Ș: mâine..... sub trei palme abia vei reposa !

Așă! în astă lume totu este vanitate!
D'otravă e plinu totul, nimica de doritu.
O fantasmă, o umbră, un visu, un visu sunt tóte!
O! quare omu cutédă-a dice: 's fericitu?

Pe unul rău-consumă o bólă mult fatală;
Sub bolte umedóse pe altu-auđu geménd;
Pe altul Remușcarea, cu furie'nfernală
In somnu, aievea,-ori-unde îl róde-amenințând.

Nici unul dar nu este să pótă dreptu a dice:
“Acum mă věđu ferice, acum sunt liniscitu.
Fortuna quând surríde, quând cerul e propice,
Se'ntunec 'orizontul, tempesta a sbucnitu.

Consolatiea.

Ah! numai aste lacrēm' imi potu curnà durerea,
Que curgu ca rooa dulce de'nund'a mea față!

Negruzzi.

Quând norii îndoielei ființa mea appasă,
La ceru eu catu cu lacrēm', ș'allinu al meu suspinu.
Atunci într'al meu sufflet speranța își revarsă
Sufflarea ei cerescă, al ei nectar divinu!

Se rumpe, țicu, se sfarmă catena de sclavie,
,Si norii îndoielei se stingu, se risipescu;
,Si Rația imi țice: — Cunosce-a ta solie,
,Si află quē faci parte a globului cerescu,

,S'armatu cu-ast'idee, eu bravu ori-que durere;
Combattu a melle patim', qu'eternu m'au sbucinati;
Mē alțu peste restriște, și gustu dulcea plăcere
Platone, și Socrate ó datî que-au gustatu.

O rație divină, prin tine-Omul vieță!
Prin tine simte 'n sine speranță și amor!
Esci lampa vitaferă que barca dirigedă
Pe marea tempestosă, abisu pustiitor.

Părinte al naturei, c'o buță veninată,
La simpla mea durere ades'm'am revoltatu:
Asupra'ți repedit-am strigare disperată;
Ma, tu, c'o față dulce, spre mine-ai căutatu!

O santă Provedere, cu drépta ta mēnie,
O inimă sperjură eternu nu vei goni:
Ah! unde pociu eu, Dómne, scăpă d'a ta urgie?
Ascuns d'a ta prívire, în que locu pociu-eu fi?

Abisul l cunósce! In secolu el viađa!
Avvëntă-te în Mare, alla-vei mâna sà.
In ceruri se pătrundă nici unul nu cutédă;
Quând-ellu dar este TOTUL, eu unde voiu scăpă?

Tu esci o Mare'ntinsă, que țernuri nu cunósce;
Ma eu... o picătură din sinuși înđeitu!
,Si spațiul, și timpul, în tine viața pasce;
Tu esci nemărginitul, eu ..., punctu în infinițu!

O! grație, părinte, în ore de mihnire!
Sunt OM; și al meu spiritu, de patimi tulburatu!
Eu speru; qu'ai đisu adesea: — Pardomu a ta orbire,
Spre propria'i fericire pe Omu eu am creatu.

O cređu, și te glorificu, și mâna que isbesce
O frunte sacrilege, sărutu, și o ador.
Modelul-bunătății, amoru'ți nu sdrobesc
Un lutu quare se miscă, un verme-autor.

O! mult esci indulgente! și morții destructoare
Tu poți să ții să cruțe pe juni, pe fericiți;
Tu poți a mea viață s'o faci strelucitoare;
,Si anii mei fructiferi, cu rose împlețiți!

Tu poți să vieți în mine Amorul que suspină,
Speranța și Credința que'ncepu a șovăi.
,Si sora vieții spre-apusuri que declină
În centrul fericirii tu poți a'l repeți.

Ma daqua scii que'n ceruri viața e mai dulce,
Amorul mai ferice, e mult mai radiosu;
,Si sufletul meu daqua eternu în ceru streluce,
E c o n s c i u l de sine, precum e aici-josu;

,Si daqu'aquea ființă que inima'mi adoră
,Si'n ceruri ne păstrează întregu pe E u l său:
Sau daqua'n ceru e patria que sufletu'mi măsoră,
O! rogu-te, ferbinte, m'atrage 'n sinul tău!

P a t i e n t a .

Quea mai mare apropiere a Omului
de fericire in viata aquésta este a avé li-
bertatea, sánétatea, si pacea
inimei.

Quând ura, quând invidia asupra'ți vërsu veninul;
Restriștea quând din pëptu'ți îi smulge-ea suspinul;
Quând pórtă amicia o mască veninată;
Virtutea quând se află cu furii esilată;
Amorului têu cupa quând plină è cu-amar;
Divina Libertate, un monstru de tartar;
Quând toți, ca nisce Demoni, asupra'ți complotédă;
Cu-otravă, cu durere, fiinta'ți o veninedă:
Te arm' atunci, te armă, cu santa Pațiență,
,Si inima ta daqua e plină d'innocență,
,Si chinuri, și durere, și rea nenorocire,
Invidie, și ură, trădare, și sdrobire,

Necađuri, și amaruri, și lacrăm', și suspine,
,Si ori-que veninédă momentele'ți divine,
,Si patimi, și restriște, tu totul vei bravà:
De bóle, de tentații, de rēi vei triumfà;
,Si cursa infernală, ca lutu se va sdrobi;
Desfaima, calomniea, ca fum' se vor topi;
,Si diva V e r i t a t e , de'nvidie sugrumată,
Mai splendidă la ochii mușimei se arată:
Așà quând cerul negru de groșii nori ascunde
Pe regele luminei que nu póte pătrunde
Prin vėlu'ntunecimii cu rađa'i vitaferă;
Natura quând întrégă se pare mortiferă;
D'o dată stella țăilei pe nópte sfișuind,
Naturei spăimintate o rađa-ea pornind,
In suflet stabilédă Amorul și Speranță,
,Si dă iarăși naturei a sa primă viață.

A nóstre scurte țille amorul le'ndulcesce;
,Speranța în necađuri viața rentăresce;
Virtutea ne dă arripi spre regii de splendóre;
Pe țermuri ea e farul, e ancora în mare.
,Si tu, o Pațiență, cu santa ta solie
Mě armi în contra sórtei, și bravu a ei mēnie;
Susții a mea viață, ș'a melle simtimente.
Prin tine ammutu tóte a urei elemente.
Torrentul quel de patimi în cursul lui s'allină;
,Si Rația regină, c'o frunte-atunci senină,
Din tronul ei quel splendidu pe dēnsele domină.
,S'atuncia armonia în sufletu'mi suspină!

Mě armă, dar, mă armă cu-egida'ți immortală
De quâte-ori invidia, c'o buđa infernală,
In mine las'otrava, fatalul ei venim.
,Si quând ultima oră, quând ultima'mi suspi u

In peptul meu va batte, te rogu, cu umilință,
Speranța, și amorul, constanță, și credință,
Si sacre simtimente în mine să susții.
O! mortu sunt fără tine: — viața mea tu fii!

Virtutea.

La .D. G. I — de .

Iucepu însfirsitu a mé convinge qué
in astâ lume blestematâ de este quova
bun, e numai Virtutea.

Lord Byron.

Quând omul nu mai află plăceri nūoă'n viață;
Quând tot îl amăresce, de tot e desgustatu;
Quând chiar speranța dulce în suffletu'i înghiață,
,S'ideea sinuccidă d'abisu'l a'ppropiatu;

Memoria'i atuncia s'affundă disperată
In viața'i que plutesce în nori întunecați:
Ca sórele que luce pe doma'ntunecată
Virtutea numai viață ai sêi anni tulburați.

Virtute! o Virtute! o arpă-serafimă,
Tu singur' allini marea, și valluri que mugescu.
Ferice este omul que-o adoră și o stimă:
Ellu pasă linu, și veselu spre portul quel cerescu.

Așà și matelotul departe quând dăresce
Un far que se ascunde în nor întunecat,
Prin busola divină, de și valul mugesce,
Ellu barc'adăpostesce în portul fortunat.

Acìl investi, V í r t u t e, cu glorie-immortală!
Acì tu'l scalđi în rîul eternu viețuitor!
Acì este Plăcerea eternu-ea triumfală!
Acì diva Speranță, și quel mai dulce-amor.

Recnoscinta
la
Domnul Directorulu P. Poienarul.
Ca occasia renoirii anului 1844.

Nimicu nu e mai dulce de quât Recunoscința :
In lume ea d'o dată cu Omul s'a-arătatu ;
De mâna Provedinței, cu-Amorul și Credința,
Speranța, Consolația, în suflet s'au plântatu.

Virtute, tu esci muma quea tînăr', amorósă
Que dulce-ea surride la fiul ei plăpând ;
,Si tu, Recunoscință, esci fieea quea frumósă
In giurul maicei salle cu grație săltând.

Virtute, tu esci rîul, que-adapă, rëcoresce
Livedea insetată, pe crinul quel pällit ;
,Si tu, Recunoscință, esci érba quare crește,
Un arbor que-și dă fructul, și câmpul înverdit.

Virtute, esci tulpina a unui cedru mare
Que l'alți uriași cedrii ellu nascere a datu;
,Si tu, Recunoscință, esci junile vlăstare
Que fruntea quea uscată tulpini-a adornatu.

Avutul și orfanul, și toți esistu prin tine;
Prin tine se'mpreună, se légě 'n lanțu eternu:
Que altă fericire, dequât a đice'n sine:
"Subt arripele melle il crescu cu-amor paternu?,"

O! saltă, saltă astăđi a mea recunoscință,
S'avvëntă, ca columba, cu sufflet arđător,
Spre quella que îi dette viață, esistință,
Spre tine, o Virtute, al ei bun-autor.

Să'ți fie đioa'quésta o đì de vîrsta d'aur;
O đì de rentărire l'amorul tĕu paternu:
O đì que îți conservă în sin cumuni de laur
O đì de anni ferice, de glorie 'n eternu.

Mediul - noptii.

Quând sgomotul de dioa încetă peste totu,
Quând nóptoa atmosfera intunecă de totu.

V. Cârlova.

Pe lumea ammorțită, tăcerea își întinde
Al ei sceptru d'aramă necađuri sfărîmând:
Amarul și suspinul, durerile veghinde
In somnu totul allină, repaos scurtu luând.

Profundă è tăcerea'n natura que domnesce,
Nimicu n'o iútrerumpe din marșul său tăcut,
Dequât o buhă quare plângênd se tînguesce,
Quě gloria română perit-a... în trecut!..

O dulce filomilă unesce a sa voce
Cu-a buhei cobitóre que geme nencetatu;
,Si câinele custode, cu urletu'-i feroce
Adaogă o notă la imnul întonatu.

De quând în quând s'aude din crésta catedrală
Al timpului marșu iute, Palmire que sfârmă :
Ellu spune omenirii quě ora matinală
A vieței quei eterne va'ncepe a sună !

„Si riul que se varsă în unde argintie,
Cetatea Basarabă în lungui recorind,
Se perde'n depărtare, pe'ntinsa mult câmpie ;
Repaosu'nterunpe, cu fermecu șerpuiind.

Aqueasta este ora quând în natura tótă
Veghiédă Amicia și dulcele Amor ;
E ora quând fecióra, cu lacrěme-adăpată,
Madou'n sinu confidă suspinul arđător.

E ora quând unu june în manta'i roăată,
Propasă spe-a lui bellă și 'i jură-eternu Amor,
E ora, quând avarul pe lacra'i catenată,
Veghiédă și suspină vėđénd quě-e-muritoru !

Aqueasta este ora quând singur'naintédă
Spre portul nemuririi un omu nenorocitu :
P'o pétră mormîntală în lacrēm' meditéđă
Asupra vanității ș'al Omului sfirsitu.

Aqueasta este ora quând făcători de relle
Ideile'nfernale în umbră le urđescu.
E ora quând bolnavii, de chinuri, dureri grele
Se sbuciunu cu cruđime, și'n lacrēm' se topescu.

E ora quând aquella que ríde fericirii
Se sfarmă, se strivesce de cugetul fatal,
E ora quând despoji de vermele mîhnirii,
Se rodu și ți și nópte, d'un monstru sepulcral.

O sufflete, te scólă, suspină și veghiédă
Quě ultima'ți secuntă curénd și va sună ;
Quě Mirele Vieții la pórtă'ți preveghiédă,
,Si candella ta stiusă d'acuma va află.

Cerescule Părinte, Putere creatóre,
Fii scutul meu, Viéța în mundul fiitor :
Amoru'ți, bunătatea nu au aseménare,
Prin tine'n ceruri intră fericc-un muritor.

A d i o
a
Collegiul della St. Savva.
La corpul professoral.

La rea'nchisóre
Se afl'o flóre,
Que pismuita
E d'ori que Sóre.

I. Vâcârescul.

I.

O templu al Sciinței, în quare se desvoltă
Talentele, și geniul, și omul virtuosu!
Din sinu'și iau avântul spre-a cerurilor boltă
Opprindu-se în portul divinu, misteriosu.

II.

Fontână vitaferă, în quare din pruncie
S'adapă al meu spiritu, debila ființa mea,
Îți facu al meu A d i o: — quând intru în junie,
Pe mări necunoscute mă ducu a m'embărcă!

III.

Așă! mē'mbarcu d'acuma p'o mare tempestosă:
O mare fără țermuri, que n'am mai străbătut;
O mare cu scopelle, mugindă, viforosa
Pe quare omu ferice să pase n'a putut.

IV.

Afla-te-voiu pe dēnsa, o vîrstă radiosă?
Pe tine, Amicie, que'n sinu'i am gustat?
D'aici auđu-eu marea cum urlă furiosă,
,Si valul quare muge, și stânca que-a crăpat.

V.

O! quine p'a mea barcă, sub focul musit-ardēndă,
P'aquēstă mare crudă ferice va'ndrepta?
Sau quine'n ore triste credința'mi șovēindă,
Plăpānda'mi pașiență, speranța'mi v'adăpă?

VI.

Ah! pôte qu'a mea barcă, de valuri neudată,
D'a vișului scope, curēnd se va sdrobi.
Sau, pôte, jucērie p'o mare'nfuriată
Un portu așă ferice ea nu va mai găsi.

VII.

Ori-cum.... tu passă, barcă, pe marea viforosa,
,Si lassă-te în voia pilotului cerescu:
Que potu asupră'ți Sôrte, Restriște mēniosă,
Quând esci-tu protegiată de braçu dunnețecescu?

VIII.

Adio! đicu, adio! asilu de bucurie!
Curēnd te abandonă un óspē que-ai amatu:
Ma... ecō vintul sufflă în vella verginie;
Prognosticu se arată spre țermul depărtatu.

IX.

Adio! dăcu, și Voă, apostoli ai Credinței,
Que germul fericirii în lume semănați:
Părinți-buni ai Junimii, secretele Științei
Cu-amor paternu, și tînăr la dēnsa desvoltați.

X.

E sacră-vă soliea, din tóte quea mai bellă.
O! fie toți s'o stime, și voi s'o respectați....
Frumósă e grădina, și'n ea è floricellă
Que viu profum esală.... o! fie s'o amați!

XI.

Mă'mbarcu p'o mare plină d'amar, nenorocire;
Ma inima'mi întrégă eternu cu voi va fi,
La voi, unde'mi rămâne o scumpă suvvenire,
La chinuri, la durere, adesea voiu veni.

XII.

Tribut de calde lacrēm', cunună în suspine
P'al vostru mausoleu, cu-onóre voiu pletî;
,Si sórtea quând speranța'mi o va'nneacă în mine...
P'a vóstre osēminte să plāngu voiu reveni!

ODĂ I.

Fiomila sau Geniul-poeticu.

La D. I. Eliade.

Daqua asemenea Casaudrei, nu pociu
sê fiu auditu in mijlocul huetalni inperechierilor,
sau daqua quei que mē aud nu voru sê asculte
glasul aqesta que ese diu pustie,
fie gresala a lor, si simtimea-tele'mi
insusi fie'mi a mē resplată, singurâ
que am cunoșcut.

Profetiile lui Dante.

I.

O dulce fiomilă, o barde aripate,
Poete al pustiei, d'Apollon inspiratu,
O! quâtu inima'mi, plină d'amar, de nedreptate,
Adorâ al tēu cânticu, sublimu, neinuitatu!

Aci, tu cânți durerea, o passere-vestală,
P'unu tonu quare se suie ușor, nesimțitor;
Aci, pe altă notă, cerescă, immortală,
Intoni-tu la plăcere un imnu nemuritor.

Din quare elemente cumpui a ta cântare ?
In ea nu e d'amnesticu nimicu de pămînteanu ;
Sirenica ta voce nu are-assemănare
Cu sonurile d'arpă, cu cânticul unanu.

In ea poetul vede o mixtă combinare
Din totu que e'n natură sublimu, misteriosu ;
E murmurul que'l face o apă curgătore ;
E sgomotul que'l scôte un arbure pletosu ;

E urletul que'l face o mare furiosă ;
E uetul que'l face unu vâlnu nebunu, spumosu ;
E mugetul que esc din peștera noptosă ;
E sgomotul que'l scôte un ceru vijeliosu ;

E echo a dumbravei que'nspiră-a ta cântare ;
Sorgentea sau pîrîul qu'esaltă vocca ta ;
Zefirul que te-addorme cu dulcea lui suflare ;
Arundinea que'și spune la vînt durerea sa !

Quând totu în natură rechiamă'n omu plăcerea,
Aquelle simtimente que inima nutrescu,
Armonicele'ți imne allină și durerea,
,Si ori-que patim' negre que-asupră'mi năvălescu.

Atunci eu așu impune respectu și chiar tăcere
La totu que are viață, la totu que e-mișcător :
Să pociu gustă în pace divin'aquea plăcere
Que tu o nasci în mine, cu chipu încântător.

Așu vré s'arest sorgentea din cursul ei quel dulce ;
Zefirului așu dice : "reține al tîn sboru,
,Si gustă și tu ore que timpul rar adduce,
,Si quare lasă'n urmă nectaru nemuritoru ! ,,

'Mi-e témă sê calcu frunđa quea vestedă sau mórtă,
Spre-a nu te intrerumpe din innul simșitor:
In inima mea tristă, cu fiere adăpată,
Sugrumu a mea durere, suspinul arđetor:

Quê trestia de plănge, sau arbor' de trosnesce,
Cocoșul daqua cântă, sau căinele-a lătralu,
D'auđi trecênd prin frunđe Zefirul que șopteșce,
Sau daqua quev'aprópe'ți suspină, s'a mișcatu,

Tu curmi a talle imne...., și peptul ți se bate;
Cu-atenție auđul spre sgomotu îndrepteđi;
A lirei talle córde devinu paralșate,
Tu tremuri ca o frunđa, și mórtea'n față veđi.

Natur'apoi de intră în prima ei tăcere,
Tu iar rencepi cântarea, p'un modu și mai frumosu;
Sau, sbori, ca o săgétă, și duci a ta durere
Din tînăra dumbravă, în crângul quel spinosu.

Aci totu ia viață la vocea ta quea dulce;
Desertul se preface în ceru, în paradisu:
Amorul quel platonicu ca tine-ori undc-adduce
Viață, fericire.....; — și chiar într'un abisu.

II.

,Si tu, ca filomila, o barde immortale,
Cu lira tăđ divină dureri să allini poți;
,Si tu, ca ea, Amorul, plăcerile vestale,
In Omu, cu o cerescă simșire, le desvolți.

Apoi, cu tóte astea, tu n'ai străbătutu marea;
Dumbräv', grădini străine, tu încă n'ai călcat;
In clim'eternu propice tu nu ai dusu cântarea;
De la căminul patriu tu nu te-ai depărtat!...

Dela dumbrava bellă, dela pîrful dulce,
Que'n sinul său păstréđă sapfiru, brilliantu, rubinu;
,Si quare'n mări profunde s'avvîntă și se duce
Să'si verse a sa viață.... pe țermul quel străinu!

In astă dumbrăvióra, cu dulce suvvenire,
Al têu geniu-poeticu, gradatu s'a desvoltatu:
Ellu fu a tà viață și glorie, fericire;
La portu-eteruității prin ellu te-ai avvëntatu.

Prin spiritul quel sacru din ceruri datu-ellu ,Tie,
Misterul Poesiei române, ai aflatu;
,Si vocea ta d'aramă, în secolu de sclavie,
Eresuri, superstiții, Abusu, a fulgeratu.

Prin tine România, din nóptea viforată,
La portul de lumină ferice s'a addusu:
Așà, pe mări o navă, de valuri sbucinată,
De mâna Provedinței pe țermuri s'a depusu.

Propasă dar, Bărbate, cu santa ta chiamare;
Invidia o lasă să spume quât va vré:
Quând sacra Veritate străluce cu'nfocare,
Sub manta'ntunecimii nu póte-a ședé.

Adese ori talazul, urlând turbat isbesce
Pe stânca que susține pe fruntea ei unu faru;
Ci... totu ellu se sfărîmă, ci... totu ellu se sd robesce;
,Si farul luce misticu, ca lampa pe altaru.

Istoria stă deschisă: — Pe geniul quel mare
Il vëdu, în ori-que secolu, gonitu și appësatu :
,S'Omeru, Ovidu, și Milton, și ênsuși Byron, quare
In blesteme-al sêu Geniu, în spasmu a esalatu ;

,Si Tasso în catene, sub bolte'ntunecóse :
,Si Dante se csilă din dulce Patria sà ;
,Si Gilbertu se lamentă pe paie mucigóse,
,Si Shenier espiră sub guilotina greà!...

Ma'nvidia'nfernală tăcù quând Veritatea
Al loru geniu depusse p'altarui immortalu :
Atunci, p'a lor țërrënë — târđiu!!! — Posteritatea
Venì sê scalde'n lacrëm' mausoleu colosalu !

Ⓞ ⓓ ⓐ ⓔ.

Amorul Eyangelicu.

La DD. Pensionari della St. Savva, que au contribuitu la imuor-
mémentarca amicului DDlor, si camaradu: **N. P. Mumulénul.**

Cu que ochi, plini de plăcere, privimū pe quel virtuos:
Il vedemu que strălucesce ca brilliantul de frumos.

Paris Mumulénul.

I.

O dille de tristețe, de doliu, de durere!
O timpī de barbarie! lumină mortifere!
Corrupție, fatală, păcatu mare, neștersu!
Que sörte va s'ascepte p'o inimă tirannă?
Que'și vinde consciința pe o speranță vană?
Que'și vinde Dumneđeul p'un simplu interesu?...

II.

Eternă-pățiență, a Totului lumină,
Cu răul póte bunul în cumpăna'ți divină
Vre unu momentu s'esiste? Sau ambe-a triumfă?
Nu! — Din elle unul s'alță spre regii immortalle;
Ca fulgeru, plumbă altul în regii infernale;
,Si în turment'eterne eternu va suspină.

III.

Prin pruncu voi Eternul căđuta omenire
S'o'n alce l'a ei tréptă din jug de sufferire.
Un pruncu pe-Israel scóte din rea sclavia sa.
— “Lăsați pruncii la mine — Isus đisse — să vie :
Imperiul Vieței al lor va qua să fie.
Quéci pruncii și Virtutea în ceruri vor viă. ,,

IV.

Totu prunci sunt și aqueia, l'a quăror forte voce
,Si patinua quea négră, și vițiul atroce;
,Si jmele, bătrânul, și țotu s'electrisò.
Prin prunci străluce astăđi la lume Veritatea,
Amorul evangelicu, prin quare-umanitatea
Quea miseră și stérpă ferice s'arètò.

V.

O tu, Virtute divă, que ai de soru Constanța,
Credința, Consolația, și muma lor Speranța,
In aste ore triste eu voiu a te cântă.
Virtute, pentru ómeni esci quel mai mare bine :
Sorgente de viață tot omul află'n tine ;
Prin tine își onóra un omu ființa sa !

VI.

Al tđu părinte este Eternul-Creator,
,Si tu esci bnnă-mumă a quellui muritor ;
Ellu nu află repaos dequăt într'al tđu sinu.
Prin tine quelle miser' sunt tari omnipotente ;
Priu tine și șterge-orfanul a lui lacrēm' ardente,
,S'allin'a sa durere, addórme-al sđu suspinn

VII.

Prin tine-amarul este ca fagurul de dulce ;
Uşoră esci, ca zefir', que-aromele adduce ;
Esci blândă, ca unu angelu ; tu esci un serafimu.
Pe marea tempestosă esci ancora quea tare ;
Esci facla vieţii-umane, quei triste şi amare ;
Din peptu'ţi ori-que spuntă, divinu e şi sublimu.

VIII.

Esci spirtu din santul Spirit, que viaţă'n mund trimite ;
Un gestu al mâinei talle un paradisu promite.
Sciinţa este farul, instinctul tãu divinu.
Prin ea sfarni-elemente : — tu schimbi în focu o mare,
Pe mörte în viaţă, pe debilu în quel tare ;
,Si nóptea treci în ñio, pe quel deşertu faci plinu.

IX.

Prin tine ađi junimea, ne dă esemplu mare,
S'electrisă, s'apprinde l'a ta voce tresare ;
Se las'a se conduce de faru'ţi radiosu.

.

X.

Onoare ! dar, onoare ! Junimii que învaţă
Quât póte-Unirea sacră când peste patim' s'alţă !
Junime, peste secolu străbate fapta tã ;
Pe capu'ţi ea depune cunună radiosă ;
Cu ea poetu-adornă şi lira'i-amorosă.
,Si chiar pleşuva frunte pe ea va admirà.

Unu visu d'amor.

Qu'est-ce donc que l'amour, si son rêve est si doux ?

Lamartine.

La țillele'mi pasate întorcu a mea vedere ;
C'o inimă'nsetată moment ferice catu :
Dintr'unu torrentu de țille, eu numai o plăcere
Divină, immortală pociu țice qu'am gustatu.

Plăcerea que o nasce amorul tțeu, Narcisă !
Amor tțințer și sacru qu'-eternu nu voiu uită ;
O visu d'amor, estase, plăcere-paradisă,
P'oceanul quel de vîrste ca tține voiu gustă ?

Cerescule părinte, e lege-óre-a firei
Qua totu que è ferice să fie muritor ?
Plăcerea să urmețe Durerii și Căirei ?
Amorul, fericirea . . . unu visu încântător ?!

Unicu moment ferice din vîrsta'mi daurită,
Pe arripele mîinii la sinul tîu eu sboru :
Eu viu s'adăpu un sufletu, o inimă sdrobotă
In cupa quea de aur a dulcelui Amor.

Quē Sórele appune, și viața mea declină
Spre țermuri înghiețate que n'am mai viditatu :
Eu simțu quē a mea barcă plăceri nu mai suspină
Ceresci, ca și aqueea que'n sinu'ți am gustatu!

Adio, dar, adio, momentu de fericire.
O visu, de Amor sacru, d'amorul, verginal :
Pe pașii tîi lăsat-ai o dulce suvvenire,
Ca queea que remăne din visul matinal!

Pușinu, ș'a mea junețe se stinge pentru mine!
Ma tu, visare dulce, eternu vie vei fi.
Pușinu, și eu voiu dice cu Schiller: "— Que altu bine
"Mai dulce quāt amorul aici-josu pôte fi?,"

© D A III.

La poetii Români.

I.

Confrați, pășiți cu toții, pășiți, dica, ca ardóre
La pruntul lui Permesu :
Acì e templul Musei; acì a' lui altare
Apollon 'și-a allesu.

II.

Acì este Parnasul, que'l udă riu de viață ;
Spre ellu să propășimu :
Al nostru spirtu într'ênsul, que peste sôrte s'-alță,
Aidemu să'l recorimu.

III.

De secolu dênsul geme sub pîcla împilării;
Era a putređi,
Quând altu Orație-astêđi, cu spada rebunării
Il face a luci.

IV.

Incătă, dîcu, tempesta, și spuntă lina mare
Unu Sóre-andeanu.
Iar filfie pe Istru stindardul de splendóre,
,S'unu secolu-angusténu.

V.

Vě strigă voě Musa strebună : “ Resbunare,
“ Unire, și Amor. ,,
Confrați, pășiți cu toți, puind p'a ei altare
Profum nemuritor.

VI.

Que-am fostu? vom-fi? și suntemu? Vě fie întrebarea,
Profund a medită;
Vě fie-ideea fixă a României starea
Pe ea veți deslegă.

VII.

,Si, deslegând, veți dîce : “ O! glorie română,
“ Prin noi vei renvia. ,,
Confrați, ferice suntemu, quě limba danteană
“ Eternu va triumfă.

S a f o.

La Doamna Maria Eliade.

I.

În insula din Lesbos, la Vener' închinată,
Odată temple multe spre cultu'i se alțau.
Dumbrave verzi și belle pe elle'ncungiurau.
,Si june preotesc, de Deea protegiate,
A ei mistice faclă unice aprindea.

.Si Safo eră una, faimosă preotésă;
Ma ea, prin spiritu'i sacru, prin vocea ei divină,
De mult și prinvenisise la gradul de regină.
Pe tripeil, inspirată, ca diva pitonésă
D'al ei secretu, mistere, unică dispoșă.

Eră o ți de vară. Zefiri' se jucă dulce
Prin frunțele de arbori, toți jumi, aromatori;
Profumul floricelei în omu creă amori;
Songetea, que vieță / mbrăvilor ad luce,
,Soptiă, cu mare fermecu, un cântecu pastoralu.

De Venere, patróna'i, de Deea queà frumósă,
Si Safo inspirată a ei lir'accordà
Cu lirele naturei, și ambe întonà
Un imnu dulce l'amore, cântare-armoniósă
L'aquestu Deu formidabilu, junimi-atâtu fatalu ;

Quând Safei cade lira, ... și cântul a'ncetatu.
Que vede poetésa? Que-o face să suspine?
De que Safo pällesce? A ta patrónă vine?
Misterele ei sacre din nuou își-a declaratú?
Sau visie, sau umbră, sau fantasm'ai vëdút?

O fie a lui Joie, tu scii, tu scii, viciénă,
Transportele Poetei, estasea-ei divină,
Motivul quellor lacrem'! De que Safo suspinà?
O! deo, mult gelósă, vestalelor tirană.
Cu-amorul lui Faone pe dënса ai perduto.

Sublimă poetésă, spinos își-e-amorul!
E greu delirul Safei, quând mascula lesbiană
S'avvëntă după stânca faimósă leucadeană,
S'affundă'n spuma mării, s'alline aci dorul,
Să svînte-a sa durere în vallul que mugia.

II.

“Faon', îi dice Safo, în marea ei ardóre,
O, tu, a mea viétă, a mea glorié'n lume,
Que taină e aquésta în quât unicu'și nume
Electris' al meu Sufflet? — Mai mult inima'mi n'are
Repaosu, fericire que ființa'mi aromià!

“Amorul își resbună!.. Un focu-eu simțu în mine
Que arde, que consumă o inimă sdrobotită,
O iuimă în chinuri, o inimă pălilită!
Raspunde'mi, de! Faone, que facile ardu în tine?
Sunt fulgerul lui Joie, sau focul lui Pluton?

“O! iartă'mi neputința.... ah! sunt înamorată!
Prin tine simțu vieță, și glorie, ș'amor.
Nu fii, o lesbiane, așa nesimțitor.
Ci crede qu'a mea liră, prin tine inspirată
Minuni ar'face, uite, o scumpul mēu Faon'...

“Cu-al Musei dulce lapte, la sinul ei nutrită,
Prin vocea mea, prin lira'mi, prin facla'mi amorosă,
Alța-te-voiu prin secolu, c'o frunte gloriósă;
,Si splendidă, și mare ar fi a ta ursită;
Pe aripe de aur la Olympu te-ași alță!

“Chiar Joie, cerotronul, invidiosu de tine,
L'ășu face să'și dea sceptrul pe splendidu'ți amor.
,Si aquila'i regină, prin carmi mei de dor,
Așu face-o să adórmă la lungele'mi suspine,
,Si fulgerul din ghiare 'l așu face a lăsă.

Te-așu încălđi la sinu'mi cu tinăra'mi ardóre;
Te-așu încântă prin lira'mi, de Vener'inspirată;
Așu cinge a tă frunte, la sinul meu plecată,
Cu splendida ghirlantă que Grecia'n mirare
Pe fruntea mea deppusse, cu-augusta mân'

“Așu împarți cu tine durerea, și plăcerea;
,Si dulcele, ș'amarul; restristea, ferícirea;

„Si binele, și răul; și pacea, și căirea;
Uritul, și frumosul; averea, neaverea;
„Si'ntregi și nopți și zile, fedelă m'ai află!

„Așu înblânzi fatala lui Posidon mēnie;
Din pétră roă-așu scóte, cu vocea'mi creatóre;
Ca altu Orpheu, prin lira'mi, pe férre carnivóre,
Indată înblândir-așu; — despoților urgie; . . .
Din rău așu face bunul, miracole-așu-creă.

„Tu nu scii quată sforță Amorul are'n sine
Quând dēnsul e o faclă, cerescă, immortală,
Qu'electrisă și spiritu, materia mortală:
Tu nu scii quē ellu póte din ceru să'mplānte'ntine,
Sublimul și eternul, ferice-a esistă.,,

.

III.

Ma Faon' este rece, e surd la declarare.
Iși ride-ellu, ingratur! d'amoru'i durerosu!
Que sufflet nesimțibilu! que suffletu monstruosu!
Cum poți cătă la dēnsa c'o lungă meprisare,
Quând ea prima'ți declară fatalul sēu amor?

Anni mulți ea se consumă de patima'i focósă;
Imaginea lui Faon' în somnu chiar o gonesce;
Il urmă'n Syracuse . . . ș'aci-o-desprețuesce.
Nebună, disperată, s'embarcă furiósă,
„Si merge-a pune-un termenu la crudul sēu amor.

IV.

P'o stâncă scorborósă sta Safo'n tulburare
In nóptea quea fatală quând inima'i, turbată

D'amorul lui Faone, privià scopa scăldată
De mii de mii de secolî în spuma mării, quare
Asilul poetesei venià a sărutà.

Abià se şinu pe stâncă picióarele'i plâpênde.
Sub Safo url'abisul spumos, înfuriatu.
In braţe'i şine lira que-Àpollon a creatu.
Se vede absorbită în meditări profunde.
Natura imposantă, răpindă contêmplă.

Repaosă natura . . . e marea tótă lină . . .
In sinu'i ea reflettä pe stella quea nopturnă,
Que pare'n astă uópte-a fi-o antică gurnă
Plutindu în aburi negrii, qu'e clipsu dulcea'i lumină,
,Si dau naturei triste aspectul mormîntal.

V.

— “ Qua lebêda que cântă în ultima'i secuntă :
“ Ca arpa quâud se sparge, dând notă mai înaltă ;
“ Ca lampa quâud se stinge, luciud mai luminată : „
Aşa şi a mé liră, quâud Suffletul men spuută
Durerca şi amarul, doresee a cântă

„ Suspînă, a mé liră, suspînă, şicu. durerea :
Durerea, que termină 'mea ultimă cântare ;
Durerea, que'şi dă arríp'in repedea'şi sburare
Spre regi unde domină Speranţa şi Plăcerea.
Spre alte regii, liră, tu cată a sburà.

“ In-darnu, în-darnu, o Safo, d'amoru'i svînturată,
Intoni-tu la Faone un cânt misteriosu !
Mai bine-ascundeşi fruntea în vallul spumegosu :
Sunt surde-a talle imne la inima'i svîntată :
E inimă de pétra, de quel mai dur metal.

“ Ah! póte quě ellu amă o altă lesbiană,
Mai jună, și mai bellă, mai mult-ea amorósă!
E tristă a ta sórte, o Safo durerósă...
Quând chiar Speranța dulce, chiar-ea te abandónă,
Que, vai! își mai remîne p'aquestu globu mult fatal?

“ O Dee-a frumuseței, o Dee immortală,
,Si chinurile melle, și ruģele'mi ardente,
,Si lacrēmile calde, profundele'mi lamente,
Tu scii, tu scii, o Deo... — durerea mea fatală
Prin tine qua să brave disprețul mai puteă.

— “ Que vrei, imi điceai, Deo, și quare dor m'apasă,
,Si quine-a mea durere nu vrea qua so o scie?
O Safo, spune'mi quare iugratu acum te lasă,
O Safo, spune mie.

“ L'oiu face-eu, vedé-vei; de fuge, singur vine;
De nu vrea să ia daruri, cu daruri să te'mbiie;
De nu te amă astăđi, s'alerge după tine,
,Si urciosu să'ți fie.,

„ Așă'mi vorbiai, ții-minte? și inima'mi, păscută
Cu-amorul lui... ingratal!!! prin tine renviea
In tine-află Speranța, qu'eternu mă aměgia!
Ma ruga mea fu vană! 'queà rugă, scii, plăcută
Que'n culnea nopții, Deo, spre tine se alță.

“ O! cruda! o! gelósa! tu, Deo, 'nvidiósă
Quě filtrul della buză'ți l'am smuls fără cruțare,
Intorci de mine fața. — In cruda'ți resbunare,
Pe Joie, crud ca tine, prin facła'ți amorósă,
Tu rogi să mă strivěscă cu-amorul meu fatal.

“In-darnu, in-darnu, o Safo, d’amoru’i svinturată,
Intonni-tu la Faone un imnu misteriosu!
Mai bine-ascunde’ți fruntea în vallul spumegosu:
Sunt surde-a talle imne la inina’i svintată:
E inimă de pétră, de quel mai dur metal.

“Adio, dar, adio, natură: — ceruri, stelle,
Si tu, o Casta Diva, eternu misteriosă.
Tu singură stai martur, la mórtea’mi fiorosă.
Vêđut-ai, pređuit-ai-tu chimurile melle!
Tu scii quě a mea liră prin tine se’nspiră!.

“Adio stânc’a mării; și tu mare faimosă!
La secolu voi veți spune a mea cumplită sórtă.
Mor victimă a Deei cui cunt-eu închinată.
Adio-a melle-amice... — Selană amorosă,
Vei fi unică’mi lampă, unicul ornament!

“Amară este mórtea! toți Deii împreună,
“Olympul a rempinso, și n’o potu cotéplă,, *)
Ma Safo o ađintă... aci e lira tà!
Si lira’nbraçe strînge, și córdele ei sunnă;
Poeta se’ntr-arrîpă, s’avvîntă’n element.

VI.

Adoa-đi quând sórele albisse pânda noptii,
Verginele din Lesbos spre casă se’nturnă:
In lacrêm’ și suspine fatalul imnu al morđii
Cu tóte împreună pe arpele’ntonnă.

*) Cuvintele ci, conservate de Aristotele.

DE I II.

Arborile Științei.

În memoria fondatorului școlilor Române.

I.

Din timpii mult ferice, quând patria, gemândă
Sub ghiara quea tigrală `nemicului atroce,
Se desclăvi de brațul Eroului precoce,
„Si liberă, ca aeru, a Romei-fie-plapândă
Pe sórele quel splendidu al glorii ațintă:

D'atunci — d'icu — p'aste țermuri, isbit'eternu de valluri,
O și așa sênină, propice, nu luci:
Nici sórele vieței pe elle nu'ncălđi:
S indarda fericirei țe aste triste malluri,
În nori-ca abinată, în josu fruntea'nclină.

Passaseră, ca visul, doi secol-jumătate
De quând, murind Eroul în cursa infernală,
Pe țerră iar se'ntinse quea negură fatală . . .
Din rău mai rău Românul. — Speranțele lui tóte
Din Sylla în Charibda eternu se balotă.

In fortele tempestei quând marea tótà nuge;
Quând vallul ei abima plâpëndă harea sa;
Sepulcerul quând deschide în giru'i gura sa:
Quând farul se ascunde de norul quare fuge. . .
Unu sóre de viață la noi iar s'arătö.

II.

*

Esci-tu. Lazăru, quel Sóre: — cu rađa'ti vitafore
Pe norii'ntunecimei spre-appusuri ai împúsu,
,Si piela sufferinței, la ginte mortifere;
Simunul barbariei la vocea ta s'a stinsu.
,Si sórele luminei p'ngestu tãrrimu luci.

Tu. Lazăru, plântași gernul lui Arbore-sciința,
Que'n regii immortale își prinde rãdëcinã:
D'aci a le lui rãmur', que pörtã cunoscința,
Ca rađele din Sóre, s'entindu: — elle suspinã
Quel innu al Libertãții Platone que-audí.

Eron fost-ai-tu. Lazăru, ca-Eroul României,
Que faima, que fortuna pe arripe purtã:
Ellu altã libertatea pe trunchiul tiranicii;
Cu spada și cu Crucea 'nemicii sãngerã;
,Si mórtea chiar, tiranna! de ellu s'e'nflorö.

Cã ellu, fiin al Virtuței, Române inspirate,
De spiritul quel Sante, ca altu Cristu incarnatu,
Tresnesci, dupö tribunã, abusu, păgãnëtatc;
Orbirea, altu Luciferu, în chaos ai plumbatu;
,Si causa, libertãții prin tine triumfö.

Aşa ! a libertăţii ! quea causă divină
A splendide-luminei, que nori groşi copleşia .
Quei limbi naţionale, p'a quăria ruină,
De lacrem' fumegândă, limbi nove se alţă.
De tóte triumfi, Lazăru, pe tóte ai învinsu.

Dideşi o lovitură la templele sclavite
Que musele profane de secolu dominau ;
Ardeà l'a lor altare profume parasite,
,Si imne sacrilege codacii întonau,
,Si sceptrul lor d'aramă pe ţerră au întinsu

Din gura ta de aur, isvorul vitafer, e,
Se revărsă lumina, ca focu din focu, ferbinte :
Junimea esaltată la vocea'ţi fructifere
Se-readună în préjmă'ţi, te surnuni părinte ;
Misterelor sciinţei, eraldu dumneşescu.

III.

— “ Te scólă, Junime, din grea letargie ;
Sciinţei tu alţă altare d'amori :
Minerva deppune. — Strigai cu tărie —
Pe fruntea'ţi vergină ghirlante de flori.

Junime Română, tu'ţi tragi origina
Din cedrii quei falnici que secolu bravă :
De graţii încinsă e fruntea'ţi regină ;
Cu d'aquila'ţi ochiul la ceru vei ţintă .

“ Pe naţie stimă, respectă Unire,
Dobórá orbire, abusuri trăsând :
Deschisu e sub paşi'ţi abisu de peire ! . . .
Te alţă din haos, restimpu pălmuid.

“Strebunii îți strigă, Junime-eroină:
— “Spre ținta luminei cu toții pășiți;
“Se așteaptă Străinul, o viță răgină,
“Quă esci fructifere în Caton și Tiți.,”

IV.

Atunci vȃdă lumina întot'a ei splendore;
Crușimea Sôrtei sale, mai greu-ea o simți.
Atunci, ȃicu, în Junime s'aprinse-aquea ardore
Prin quare Demiluna strebunii lor sdrobi;
„Si Sorele sciinței ca aquil'așintă.

Ma... Vai! Sôrte cumplită a spirtelor divine,
Que facla prometee din ceru.aici-josu plântă!
Ca Dante, ca Ovide, lamente, și suspine,
Spasmotica invidie, și mórtea spumegândă;
Aquestea fu, martire, unica partea tă.

.
.
.

V.

Ma nóptea'și face cursul..; mantellă'i doliósă
Se stringe la ivirea a primei aurori;
Al verității Sóre, quea stellă radiósă,
Luminai daurită revarsă p'aste flori...
Atunci, Romanu Românul, vȃdă errorul seu.

Muriși! și a ta mórte a Patriei fu viață,
Ca mórtea quellui quare viață lumii dette.
Muriși! — P'a ta țerrină Românul aȃi învață
Virtutea să adóre, sciința să respecte:
„Si tu din regii sacre, te bucuri d'opul tȃu!

VI.

Părinte al culturii, d'ar fi vre o putință
S'auți cum lire june te cântă de frumos! *)
Să veți ai tăi discepoli cum viaț'-a ta ființă,
Prin arte, monumente, prin splendida știință!
Profume cum se alță din temple de amori! ...

Ma, nu! nu e putință! tu portul de lumină,
Tu templul nemuririi nu poți abandonă.
Que arpe serafime l'auđul tēu suspină!
Tu esci cu Frumusețea, Virtutea quea divină,
Eterna-Veritate, que norma ta eră!

Pepaosă în sinu'i, cu Vașington, Franclinul;
Cu Dante, și cu Tasso, poeți nemuritori;
Cu alții bărbați Mari, quarii amarul, și suspinul,
Invidia fatală, și cupa cu veninul,
Avurō dreptu resplată, ca rēi cugetători.

*) Pactul intellege printr'acesta pe D. Viesorėnul, quarui adduce
inclinăriiuni de stină și de recunoscintă, ca quel que a cântat
(primul, și quel mai bine pino acum) umbra ilustră a funda-
torului scōlelor Rōmāne. — —

ODĂ V.

Triumful Virtutii.

La Doamna Marea Vorniccasa **Elisabet Stirbeia**
la
ocasia aniversarei numelui **Dumisalle**
din 24. Aprilie 1846.

I.

Ilustră, rară damă, coróna patriei Talle,
,Si splendid'aureolă a sexului-frumosu,
Esci prismă que reflctă virtuțile-immortale
Que facu din om un angel, un ,Dġu aicea-josu :
Virtutea conjugală, Virtutea cetățenă
P'atâtea virtuți sacre domină ca sovrană.

II.

Nu eu, a Talle fapte vorbescu eloquente,
,Si facu pe a mea liră vergin'a se'nspiră,
E sacr'aquea Virtute que chinuri, que lamente,
Suspine, și durere'și propune-a allinà!
Toți secolii strebatte a ei voce divină :
Ca Sórele Natura, ea gintele lumină.

III.

O fiica-*Éternității*, que liră'n lume p^ote
Să cânte al t^{eu} fermecu, misterele'ti sublime ?
Sunt fapte și momente que inimele t^ote
Le simtu ; cu t^ote-astea perfectu nu potu s'esprime
Plăcerea sau durerea que elle caus^ăđă
Que suffletele n^ostre profund electris^ăđă.

IV.

Que glorie merită, sau que palmellu, cor^onă
Aqueia que punu basa la oi-que întocmiri
Que fix' umanitatea plăp^ăndă și orfană
Din sinu-le que spuntă viață, fericiri ?
Que mâini întindu paterne la quei înf^ortunați,
Que liberi facu, ferice pe quei încatenați ?

V.

Respundeți Geniuri-bune, voi, altă Provedință :
Tu Pavelu-de-Vincente, tu, Tite, - Aurelianu,
Voi mari bărbați ai lumii a quărora ființă
Fu stella quea polară, busola p'oceanu ?
"Aquestora chiamarea sublimă e și sacră !
"Ferce quel que viața Virtuții își cousacră !,,

VI.

Așă interna voce a Rației ne dⁱce,
Quea voce que presentă p'*Éternul-Creator*.
Ivirea lor în lume è la orfani propice :
Ei sunt o Provedință la quel sufferitor ;
Sunt angelul custode que scute împilăt^u ;
Sunt portul que în sinu'i adună sviuturaț^u ;

VII.

Sunt farul que dirrige pe mări nava que pere;
Sunt balsamul que plaga profund'a absorbitu;
Sunt vocea Filomilei que allin'ori-que durere;
Sunt lacrëm'aurorei pe crimul vesteđitu;
Sunt stîlpul que în flacărei pe Moisi conduce;
Sunt nectar la quei miseri que viață lor adduce.

VIII.

Așă, ilustră Damă! ființa mea e plină
D'a Talle binefaceri, și nobilu simtimentu.
Te stimu, quē tu esci Damă Românilor Regină
In faptele crestine, al tēu dulce-elementu;
Te stimu, quē esci matrónă, modelu de părinție;
Te stimu, quē esci consórte, esemplu de soție.

IX.

C'o frunte radiósă, combate barbariea,
Fatala'ntunecime que mórtea pórtă'n sinu;
,Si luptă prejudiții; mărită cu-avuția
Pe monstrul sărăciei: — surrîsul cu suspinu.
Amorul și Speranța pe pașiți înfioresce;
Din arborul Virtuții a ta glorie cresce.

X.

E lege a Naturei — qu'escepție nu are —
Qu'aquestu arbure sacru que pórtă fructu divinu
— Ca arburii quei mistici din doma de splendóre —
Să spunte Nemurirea din gloriosu'i sinu.
Pe quella que'l împlântă îl fac'eternu ferice;
,Si quellor que s'adună subt ellu l'è totu propice.

XI.

Nainte, Damă Mare. Chiemarea'ți è divină,
L'aquestu popolu în légănu, l'al Patriei altar:
Ea negura o sparge prin facla'i de lumină;
Veninul ea'ndulcesce prin purul său nectar.
Fortuna órbă l'alții a datu favórea sa.....;
Cununa-Eternității, è numai partea Ta.

XII.

Nu aurul, puterea, și toga de ermină,
Nici Sceptrul, Eroismul pe Omu facu gloriosu:
Sunt umbra Vanității, de lacrem', dureri plină!
Sub purpură, amarul....; și sceptrul è spinosu.
Virtute, esci unică coróna immortală,
,Si Glória, fericirea quea pură, triumfală.

Căderea Vitiului.

Te vădu, nu te ascunde, o monstru de urgiè,
Que suffli frigul morții din crudă gura ță.
O! cum mi se revoltă fința'mi de ménie,
De ură nempăcată, disprețu în contra tă.
O! Lira mea, te'nspiră. Pe Idra veninósă
Desémnă cu colóre que face-a tremurà
Tot omul que'mprumută o mască virtuosă
Spre a ne subjugà.

Ici, Vițiul s'arată la ochi'mi c'o mantellă,
Ca umbrele de négră: — ea'ccopere-un colosu
Inaltu, și grosu, și roșu; a quărui' missie-bellă
,Si chipu nu correspunde c'un sufflet monstruosu.
Pe buđa'i, Deitatea; în inimă... S a t a n à ;
Satana și în fapte, Satana incarnatu :
Flagel al omenirii, a Rēului icónă ;
Un spiritu demonisatu.

Colò, ellu alță vocea p'o splendidă tribună;
Se'nsinue, impiul, c'un aer ipocritu;
Favóre desu revarsă pe ellu órba Fortună;
In mâini țin' echilibrul, un paloșu ascuțitu;
Ellu pare-a fi patronul Justiții'mpilate.
Ma smulge'i, smulge'i masca. Que vëdu? Un centiman,
Que'ntinde braçe negre, osóse, venitate
P'avut, bêtrân, orfan.

Coló, ellu se streveste in togă purpurie;
De aur, brillante streluce peptul tot;
Schintillă a lui frunte d'o pură bucurie;
Annunță-a lui cuvinte un sufflet patriot:
E totul simtimente d'ai crede-a lui vorbire;
Te fermecă, te fură privirea'i basiliscă.

.
.

,Si ori-unde s'allungă privirea'mi lăcrămată
Il vede'n alte 'forme que suffletul uimescu,
Que-absórbe-ori-que idee sublimă, adorată:
Patriotismu, unire le face d'ammorțescu;
Sugrum' entusiasmul; omórá innocența;
Trumchiédă din tulpină pe arbor' de Sciință;
Consumă fructe sacre; și stinge pațiența
In ori-quare fință.

Emblem'a Tiraniei, Virtuții mult fatală,
Que Orcul dela sînu'i în țipete-a vërsat,
De que verși-tu veninul pe lumea ideală
Que'n critice momente vicleanu ai subjugat?
Esci geniu de corupții, la ginte mortifere;
Esci geniu de Sclavie, quel demon destructor,
Pe quare Roma-illustră, in răpedea'i cădere,
Simțindu'l, disse: m o r !!

Prin ti și C'itu l, prin tine și Atena,
Prin tine Ecbatane, prin tine Babilione,
Prin tine Memfis, Tebe, prin tine Cartagena,
Palmira, și Ninevi, și Tirul, și Sidone,
Cetate, și imperiu, și nații mult faimóse
In pulbere, țérrénă, in práfu s'au prefăcut.
Rugină que sapi ferrul, și verme que rođi óse,
Prin tine s'au perdut!

O crude solu al morții, fatal l'aquelle ginte
Que voru să te îmbrăce din fragedă pruncie!
In haosul uitării, in recile morminte
Le'mbrânci, le-affunđi cu totul, și stingi a lor trufie
Cu-viața, cu-al lor nume. O scorpie'nsetată,
Cu mii de mii de limbe, ea para quea de focu,
Cu țeste miriade, de leșuri îmbuibată...
Departe d'aquestu locu!

Cânta-te-vor pigmeii pe liri proștitate;
,Si stime-te Satéliții, de varga'ți ammortiți;
Adóră-te curténul, cu mâini lungi, sângerate;
Alța-ți-se-vor temple de ómeni neomeniți.
Din lira mea..., o monstru! și vatră d'ori-que relle!
Un sonu, măcar, o notă, nu, nu vei auđi.
Tu nu vei avé parte in cânturile melle:
In contra tà vor fi.

Hienă que bei sânge, goni-te-voiu c'urgie
In ville, in castelle: — aci tu locuesci;
Acì să bei îți place din cupa de orgie:
In crime, in deboșe, te scalđi, te táválesci.
Precum eternu gonesce quel Jude-Consciință
Cu biciul ei de flacări pe quel que'ntinde-amar
Ca ea, đicu, din zenitu'ți plăpânda mea finiță
Plumba-te-va'n Tartar.

Te blestemu, dar, te blestemu, ș'al tǎu urficiosu nume
Pe quare-ai tǎi discepoli applaud, ȕl ador,
Trǎsni'l-voiu, cu fatala'ȕi-sistemǎ que pe lume
Se'ntinde ca cangrenǎ, pe ceru, ca negru nor.
Cǎlca-voiu aquea mascǎ que dai Diplomaȕiei;
Satanicele'ȕi planuri peri-vor, ca un visu;
,Si quǎnd tu tresǎri-vei din somnul letargiei,
Vedǎ-te-vei 'n abisu.

Acȕi sǎ ai tu parte, ȕn doma sepulcralǎ:
In Iad, unde viaȕa ȕn spasmu ai dobȕnditu.
Cu Demoni sǎ ai parte, o spaimǎ infernalǎ;
A Romei ruinare l'auȕu ei'ȕi-au șoptitu.
Quǎ, plinu de profetȕie, d'o sacrǎ presimȕire,
Annunȕu mǎrtea tǎ quare pe toȕi va bucurǎ.
Fulgerica'ȕi cǎdere esplicu cu norocire;
Pe ea eu voiu cǎntǎ.

V i s i a.

I.

„Si rătăcitu-prin secoli, purtat de cugetare;
In meditări profunde, profund eu absorbitu,
Plângeam ursita Romei, și gloria'i quea mare....!
„Si'n astă transportare înalt'am addormitu.

„Si sufletu'mi atuncia, prin fermecul somniei,
Intr'o cetate-antică și mare se află,
Tăcerca'i era óspe; și angelul urgiei
Cu vérga'i destructóre p'un templu reposà:

Cetatea părea'ntregă ruină colosală
Que timpul sfărîmând'o, sub pași'i o călcă.
„Si rugul, érba tristă, prin pétră mormîntală,
Prin statue, colóne, palate se'nălță.

A timpului rea lepră, sau muschiu și palamidă
Pe arcuri de triumfuri, pe obelisci jăceà :
„Si edera, și pirul pe'nalte piramide,
Pe murei de granite, ca șerpi, se'ncolăceà.

A sórelui consóрте, cu lampai quea nopturnă
Věrsă pallide rađe d' ı sinu'i argintiu ;
,S' ger'u de ruine, în mâini ținea o urnă,
In quare-eră țěrrına a unui Stat pustiu.

Iar passerea Minervei în négra'i lamentare
Cântă pe o ruină al morții imnu fatal ;
,Si aura, zefirul, cu lina lor sufflare,
Păreă a fi suspinul d'un sufflet verginal.

In lung, în lat, în lături, uimita mea cătare
S'allungă ; și nu vede nimicu viețuitor ;
Auđu nu se mișcă de nici o tremurare,
Sau sgomotu : aci totul e mort, fiorător.

II.

Appróp'eră o oră de quând eu, în tăcere,
Călcam țěrrına-illustră lui Brutus, lui Catòn ;
,Si echo attentivă, cu mine în veghiere,
Unicu repetă pași'mi ș'al cobei tristul ton.

D'odată, p'o colónă, de timpu tótă sfărmată,
O fantasmă, o umbră la ochi'mi s'arătò.
M'opprescu ; a mea privire uimită, tulburată,
Ațjintă, o măsóra, ... și'n dată o aflò.

,Si quin'eră fantasma ? — Ritratu-unei Fecióre !
Ca nóptea, și mai negre, vestminte-o'nvěluia.
De mâini, catene lurde : și cepi d'a ei picióre !
,Si fruntea i d'alabastru un cercu de fer stringeă.

Mai bellă de quât prima femee verginală,
Quând splendid' eşisse din mâna-lehovă,
Din ochii săi dà rađe din façai de Vestală,
,Si aria ceréscă...; — divină tótă-eră!

,Si părul, ca mătasea, în ebenine funte
Cădénd pe spate'n unde călcâiul attingeà;
Picióarele ei, gólle; și spini pe a-ei frunte,
Buchet de doliu pallidu pe peptu'i se vedeà.

Melancoliea 'n façă erà profund săpată;
,Si lacrém', cristaline, din ochi'i picurà;
Aqueastă intristare, în chipu'i esprimată,
Mai dulce, mai răpindă, mai bell'o arată.

O ștațuă, la stânga'i, spre ea erà'nclinată:
Statua Libertății, que în ruini cădeà!..
In faça ei, apprópe, o grópă stà căscată;
La drépta'i, o colónă pe quare se citià:

“ Aicea jace Roma,
“
“
“ ”

III.

Dup'o tăcere lungă, 'nterrupted de suspine,
Angelica'i privire la ceruri ațintând,
Lăsò-Ea qua să'i scape, din buđe coraline,
Aqueste dureróse lamente, suspinând;

— “P’illustra’ți țerrină, o Maică iubită,
“Eu plângu fericirea, și gloria tă;
“O inimă tristă, cu lacrēm’ nutrită:
“Aquesta-e tributul que eu viiu a’ți dà!

“Era un timpu altul, quând fruntea’mi senină,
“Cunună de lauri învoltă purtă;
“Quând bellă ca tine, ca tine regină,
“Ființa’mi faimósă și liber’eră!

“Ma viața mea fusse puçinu fericită!
“Trăiiu quât o rosă’n parchetul d’flori!
“Si pallida’mi frunte, de sörte albită,
“Declină spre-abisul de chinuri-flori!,,

.

Un țipetu sparg’eterul. Tartărul se deschide:
Ca șoimu, geniul Morții asupra’i s’avvintatu:
Isbesce, o dobóra; — și gropa-se închide.
Alergu, scoțind un țipātu...— Din somnu m’am desceptatu!

Aurora.

La Domnulu **I. D. Negulecî.**

.....! Et chaque fois que se lève l'aurore,
Soyous là pour prier, comme Dieu pour bénir.

Victor Hugo.

I.

Natura se descéptă din letargiea morţii;
S'arată Aurora, şi negurele nopţii
L'a ei lumină lină în haosu se affund.

— Quât e de plânsu fiinţa luminelor fatală,
L'a quăria vedere **P u t e r e a i m m o r t a l ă**
— E o problemă mare, dedal, misteru profund!

— O demon de'ndoinţă! de patimi tulburată
,Ti-e raţia obscură, ți-e mintea disperată,
Quând ȕici: “— Aqueastă limbă arcană e un nor.”

Respunde'i-tu, Natură, în mistica'ți vorbire;
Tu domă instellată, în quare-a mea privire.
Ca într'o prismă vede p'al tțeu m'ne-autor!

Respundeți elemente: — voi, vînturi, flacări, mare,
Imagine fedelă Puterei Creatóre:
De secol-tu închisă în albia ta lină;

Câmpie fără margini, a quăria vestminte
În mii de mii de fețe, realță a mea minte
La o ființă-eternă, și bună, și divină.

II.

O rață se avvântă din regia senină;
Al Verității sóre me'nnundă de lumină;
,S'o voce-universală răspunde-armoniosu:

— "Esistă o Ființă, sublimă, créatóre.
"Aquest Tot e o umbră aquellei Ființe mare;
"Si sórele, o rață din ochiu'i amorusu...,"

.

Acum regele țillei la ochii mei apare;
Viața se revarșă din sinu'i de splendóre;
,Si Tot, plecatu, salută p'al lumii Autor:

,Si érba que-undoiaďă, și flórea amorósă,
,Si aura matinală, și vallea grațioasă,
,Si pasărea que cântă, și recele isvor;

,Si Arcul de splendóre, și rosa que'mi surrîde;
,Si unda que murmură și cerul quare rîde;
,Si arborii dumbrăvei, arundin' que suspinu;

S' aerianul flutur, agnellul quare suge,
Insecta tîrîtore, vițellul quare muge:
O! tôte cu Speranță, Credinț', Amor se ținu!

Aquestea, unind vocea, tresaru de bucurie;
Si'ntonu imnu de mărire, a quării armonie
Prin fermecu se mărită cu-a sferelor cerc: și.

Pe culme de moville, l'a sórelai ivire,
M'ai încântatu adesea, o imnu de fericire,
Que te-alți ca o témâie, pe aripe'ngeresci!

III.

Credinț', Amor, Speranță! — armonică ceime!
O chiee que deslégă arcănele sublime!
O ixe al Nat e! o puncte luminos!

O făr, quare-illumină pe marea tempestósă!
O bussolă ceréscă! o stellă radiósă!
Prin tine eu comtêmplu-aquel Q u e misteriosu.

O candel'a vieței, tu drumul meu lumină;
Dirige a mea barcă spre stella quea divină:
In astu portu mult ferice tu fão'a se oppri;

Curênd fă să resăie quea auror'eternă
Pe sufletul'mi que cântă ființa'quea paternă
quării'esistință annunți în fie-que dî! — —

Visia lui Baltazar.

(Traductie della Lord Byron.)

La quei Mari.

I.

Satrapii sunt la masă; și cupe, consacrate
Lui Iehovà o dată, pe ea stau înșirate;
„Si pline de licóarea que Noe-a inventatu;

„Si mii de mii de lampe de auru schinteitóre
Incungiur'murii sallei. Ca rațele din sóre,
Viața se respânde din tronul purpuratu.

II.

Que e? și que se vede p'aquel părete-quare
Gradatu reînegresce? O mâna grea apare,
„Si degetele salle pe ellu se vëdu âmblând.

Ca fulgerul apare quea mână neđărită,
Ca fulgerul iar pere, în nori groși investită,
Misteru nentelligibilu în urma ei lăsând.

III.

Veđutu-le-a nescine? — Tirannul le ochiesce;
„Si vocea lui ammute, și fațai se pãlesce:
Serbarea, să încete de multu a comandatu.

“Bãrbații cu șciințã s’esplice-aquea fatalã
“Enigmã, que’ntrerumpe serbarea quea regalã:
“O mână neșãritã ’quea tain’ a însemnatu. „

IV.

Chaldeea dã devinii; aci a lor sciiatã,
E mutã, este sterpã. — In lume e fințã
Sã pótã să esplice terribilul misteru?

Bêtrãni din Babylona, în taine, voi, ferice,
Puter’ar-vẽ sciiințã enigma se esplice?
Tãcerea e respunsul: toți cautã spre ceru.

V.

Unu june se prezentã, captivu, strãinu s’aratã;
Din toți unicu propasã, c’o frunte inspiratã:
Enigma sau misterul ellu singur pare-a sci

Divina’i profetie pe toți ochii uimesce;
„Si junele-audace cu ochiul lui citește,
Que đioa quea de mâine deplinu v’adeveri.

VI.

— “Deschisu este mormintul lui Baltazar despotul;
“Pasat’a lui domnire... și mâine este totul!
“In cumpãnã domnirea’i ca praful s’a aflatu.

“ Lințoliu va să fie regalul lui vestmîntu;

“ „Si pétra sepulcrală va fi-accoperemîntu.

“ Quě Medul e la pórtă; pe tronu Persu's'a urcatu... „

Banda infernală,
gubernată de
A m b i t i e.

Il y a deux ambitions: l'une, fille du ciel, dont le but est le perfectionnement moral de l'homme; l'autre, fille de l'enfer, qui enfante la haine, l'envie, le désespoir, la mort.

J.-J. Rousseau.

Agents mystérieux! Esprits de l'infini univers! je vous appelle; venez et apparaissez. ←

Lord Byron.

Ca și nisipul Mării, cu șipete, urlare,
O bandă infernală ca un torrent veniă:
Compusă de Crușime, de Fanatismu, Trădare,
Minciune, Superstiții, Invidie que rēcneă,
Basete, Calomnie, Orgoliu, Aroganță,
,Si Ură, Resbunare, que'n girul meu grință:
Orgie, Adulteriu, Divorsu, Intemperanță, . . .
Que-auđul împuiă.

Quând étö o fantasmă, terribilă și mare,
Urmată de Discordie 'nainte'mi se opri.
Fulgerica'i sosire, și crunta ei cătare
Pe banda infernală în clipă o trăsni.
Atrocele ei răcnetu, aveà asememare
Cu un sabatu de Demoni que'n Iad se revoltă.
Ambiția - e fantasma, e Capul quel mai mare,
„Si'ncepe-a fulgerà.

— „Si quine p'al meu Tată cu flacări biciuesce?
„Si quine îl blasfemă, și scui pă'n fața sa?
Tăceți-voi fii ai quellui la sîn que v'ncăldesce?
Anatemă pe umbra que nu se va sculă
S'affunde'n iad ființa, Ambiții fatală...,,
Erà să mă sfișie, de nu se avvëntă
Qua iute să mă smulgă din ghiarra infernală
A bandei que spumă.

“Lăsați, le-strigă d'nsa,, — „Si s'adresò la mine —
“Mă etö fața'nfață, cu-al nimicieii fiu.
Trăsnesce-mă ș'acuma: — Eu nu m'a scundu de tine;
Meprisu a ta solie, și nu voiu să te sciu.
Așà! Eu sunt Hienă; sunt scorpie'nsetată;
Sunt idră veninosă, cu mii de limbi de focu;
Cu țeste miriade, de leșuri imbuibată...
Tu n'ai greșitu de locu.

“Ma sunt boldul a tóte. — Veđi-tu aquea armată?
Veđi-tu aquelle bombe? detunător canon?
Veđi-tu guardi'aqueea, ca mur de metal tótă?
Veđi-tu la pórt'aqueea o umbră de Demon?...
Veđi-tu aquelle vase, que sunt cu catran pline?
Veđi-tu pe proseliți'mi, c'a cerurilor stelle?
Veđi-tu quel munte d'aur? Le veđi? Le veđi? Hei bine!
Sunt tóte alle melle.

“Un gestu răl mâinei melle: ca fulgerul de iute
La mine-alérgă, sbórá și mii de legióne
De duhuri infernale, vėđute, nevėđute,
Que iadu'n sínu clocesce; și umbrele Títane,
De mii de mii de secolu în haosu affundate:
Armata quea rebelă în contra unui ,Deu.
Hei! tremură, pigmee: sunt rege-eu pe tóte.
O! totul, Eu, sunt Eu.

“Te-appropie, ș'ascultă. Tu uiți, tu-nu-scii, póte,
Quě chiar din đio'aqueea quând Eva amăgită
Gustò din aquel arbor' cu fructe veninate,
Ca aquila, ca ,Soimul, pe lume-afurisită
M'am avvéntatu; și'n giarră'mi pe ea am sfișiatu.
Chiar Christu, Eroul-rege, cu fulger de privire,
A vrut qua să'mi sdrobescă și nume, și domnire;
„Si... ét'am triumfat!

“D'atunci deveniū rege pe spiritele tóte;
Puterea'mi infinită se'ntinse peste lume;
„M'adăpostiiu în ville, castelle, și palatte:
Ca dintr'o citadellă, terribilul meu nume
Se rėvãrsă, ca marea, pe gintea quea fainósă
In quare a mea sectă curénd se încuibò.
Puçinu; și a mea sectă, sistemă vijiósă
Pe elle veninò.

“In patru părți de lume eu sufflu spiritu de mórte.
Cu mii, cu miriade mē'ncungiur sectatori:
Avutu'nclină fruntea la armele'mi 'nălțate;
Pontefici'mi înalță altare și onori;
Eu făcu de'napoiadă pe geniuri frumóse...
In cumpăna Justiții eu puiu un Que... mai mult.
Pe Rație-am subjugat'o; pe ginte glorióse
In clipă le-am perdut.

„Pe regi făcuiu să treme în fașă'mi când cătarō;
„S'ndată mâna'mi tinde-August, aquel demon...!
Pe tron cu Ellu Romanii sclaviți mă înălțarō.
Din sînul meu-aquesta-eși Napoleon,
Tiberie, și Neron, fainos despotu în lume!
Prin mine tot que-e mare în micu s'a prefăcut.
Mă strigi? Eu sboru, ca fulgeru. Ori und'e al meu nume.
Mă'mbrați? Eu te sărut.

„Si află, quē puterea'mi încinge tótă terra :
Așă mărețul cedru din'naltul mult Liban,
Intunecă cu umbra'i mai tótă atmosfera;
In ceru'și ascunde fruntea, și talpa... în noean.
Nimicu nu mă spăimîntă. Virtutea? E un nume.
Ori Geniu, Libertate..? Ammutu la al meu tou.
Unirea? Este mórță. Prin spad'esista în lume,
Susțiu și al meu tron.,,

Așă vorbește monstrul — C'o spadă de focu mare,
P'un pedestal de stâncă ședeà ca Han-d'Island.
Din ochi'i vërsà lavă, fum negru, și volvóre;
„Sî sânge dîntu'ō hîrca sorbià, ca un satan.
In giru'i, choru de Demoni; rodeà, rodeà, la óse;
Rēcnià, ca Leul, Tigrul când prada au perdn.
Ciunósă atmosferă eșià din buđi hidóse :
Așă eu l'am vëđut.

Valcella.

(Traducție della Lamartine.)

De totu, chiar de speranța fința'mi obbosită,
Mai mult ea nu voiesce pe Sórte a rugà :
La sinul tĕu accórdă'mi, vălcellă fericită,
Asilu de o ȓi numai pe mórte-a asceptă !

Acì a văii-obscure e strimt'a ei cărare :
Pe cósta astor délluri păduri tufóse crescú,
Que-accoper' a mea frunte cu june rĕmuri quare
Amor, tăcere, pace, l'auȓul meu șoptescu.

Coló, doĕ pìrae, ascunse sub verdură,
Conturele vălcellei însémná șerpúind :
Ammestic' o secuntă și undă, și murmură ;
Și nu departe'și perde al lor nume murind.

Ca cursul lor perit-a viața'mi svînturată;
Pasat-a fără sgomotu și nu se va'nturnă;
Ma unda l'e senină, și fința'mi tulburată
O di așa de bellă nu va mai reflettă!

Recórea lor quea dulce, și umbra lor coronă,
M'atrage'n ori-que oră pe țermuri de isvor:
Ca pruncul que addórme la vocea monotonă,
La murmurul de ape eu légănu al meu dor.

Hei, vai! o al meu sufflet, în préjmă'ți cu verdură,
D'asupră'ți un strimtu spațiu, ferice tu ai fi.
Aci amu să'mi fixu pașii; și, singur în natură,
Să nu vėđu dequât cerul, și und'a auđi.

Prea mult simțit-am tóte! sătul de oră-que stare,
O linisçe profundă d'acum eu viiu să catu:
O! fiți, frumóse locuri, quei țermi de lung'uitare:
Uitarea-e fericirea que Sórtea-'mi a păstratu.

În inimă'mi, repaos; în suffletu simțu Speranță.
La mine-al lumii sgomotu sosindu a și appus,
Ca sonnul que'l slăbesce o lungă mult distanță
Pe arripe de vėnturi l'auđul nostr'addus.

D'aici-eu vėđu viața prin pândă'ntunecósă
Perindu l'a mea vedere ca umbra que-a trecut.
Amor' singur rėmasse, imagine frumósă,
Din visul fericirei que'n haos s'a perdut.

Reposă, al meu sufflet, în astu asilu ferice
În tine cu Speranța: — tu esci un căllător
Que pînă să nu intre'n cetate, stă, șiși dice:
“Să respirămu un aer mai pur, bălsămitor.,,

Să scuturămu, ca dânsul, ăstu prafu de pe picióre:
P'acea nici-odată omu'nu e căllător;
Să respirăm, ca dânsul, quea linisce cu-ardóre,
A păcii quei eterne, 'nainte-mergător.

Viața'ti, scurt', obscură, ca ăillele de tómnă,
In póllele astor délluri ca umbra declinatu:
Te tradă amicia, și totul te-abandónă,
,Si singur tu poteca a morții ai călcatu.

Te amă și te'nvită natura adorată;
Affundă-te în sinu'i spre a te-reposă:
Quând totu se schimbă'n préjmă'ti natura-e neschimbată,
,Si totu aquellași Sóre se alț'asupra tà.

De umbră, de lumină, ea âncó te'ncongióră,
Al têu amor retrace de bunuri que declinu;
Echò lui Pitagora, aci tu o adóra;
Ca ellu tu pléc' auđul la imnul quel divinu.

Pe ceru urmédă ăioa, pe terr'umbr'amorósă;
Cu crivățul te-avvântă în regii de seniau;
Cu dulcea rađ'a stellei, lucindu misterióasă,
Stricóră-te subt umbra de arbori que suspinu.

Spre-al întellege, Cerul creò p'intelligință.
In fire p'Autořu'i descopere'nsfirșitu.
O voce în tăcere aude-ori-que fimță:
In inimă'i 'quea voce, o! quine n'a-auđitu?

Della Cutină.

La amicul sên Aricescu.

I.

O! poetu al Aurorei unei ȝille mai ferice!
Lira tã — lira Cârlovei — pré de timpuriu preȝice
Qu'astă nópte'n quare suntem va perì peste puȝiu,

Astã nópte que am cântat-o, în cântare infernalã,
— Quêci Infernul pusse'n mine o semênȝã de'n doialã —,
,S'astu nesaȝiu de dorinȝe — nu e dequât un greu chinu.

,Tie'ȝi sunt tóte de faȝã, mie'mi sunt tóte ascunse.
Ast-fel vru aqueã Putere, quare'n suffletu'ȝi pătrunse
Cu o raȝã de luminã, pe mine a mẽ orbi.

Natura quare te'ncântã, Amorul quare te'nspirã,
Speranȝa quare te ține, nu descéptã a mea lirã;
De vrei numesce-o profanã, mie totu una'ui va fi.

Insă teme-te a ȃice quē nu simȃu și eu ca tine!
Am momente în viaȃ de cāinȃe, de suspine
In quare, ca o femeie, plāngu amar... — om de nīnicu! —

Nu sciu que me făcū astfel: lumea quare mē'ncungiōrā,
Secolul, Societatea, . . . , virtutea-que mē'nfiōrā . . . ,
Patriotul que ne vinde... , sau. . , nu sciu que sǎ mai ȃicu

II.

Noi pornirāmu tot d'odatǎ p'astǎ calle grea, spinōsǎ,
Noi avemu tot aquea țintǎ; vīrsta nōstrǎ e frumōsǎ.
Sǎ sperāmu, poet-amice, quē vom fi nemuritori (?)

Ha! ha! ha! ecō un nume!! Ecō ānc'o vanitate!
Omer, Dante, Byron, Hugo..! uu cuvīnt deșertu ca tōte,
Un accentu între morminte, un sarcasmu în sērbǎtori.

Que folosu ai dupō mōrte — quānd în viaȃ te gonesce
Vulgul, Patria'ȃi iubitǎ cu disprețu ȃi resplatesce? —
“ Geniu și nenorocire!., strigǎ'n urma ta rīnjind.

Nu mē condamnǎ, poete, quē nu cāntu și eu ca tine
Pe ruina omenirei: E mai mare plānsu'n sine,
Plānsu-aquella fǎrǎ lacrēm', dequāt glasul tēnguind!

Tu, pari angelul speranȃei, — și eu, demonu'ndoiciei;
Amēndoi ne vom dǎ mǎna — Eu, pe drumul bānuielei,
Tu, pe cǎi de pietate, — la un locu a ne'ntlīni.

Que esplici-tu pe hǎrtie în caracter' de luminǎ,
Eu esplicu prin trāsuri negre: tot puterea quea divinǎ;
Eu poetul astui secol, tu al quellui que-a veni.

O Poetu al Aurorei unei țille mai ferice!

Lira tă — lira Cârlovei — pré de timpuriu pređice

Qu'astă nópte'n quare suntem va perì peste puçinu.

A mea Nóptea, a tai, ,Dioa; a mea stânc', a ta-tulpina;

A mea Terra, al tău Cerul:—quând se va ivi lumina

Peste capetele nóstre, vom scóte tot un suspina!

Totu pasă.

(Traducție della Victor Hugo.)

De que doresci, o sufletu, plăcerile regale,
Aquelle mari victorii qu'eclată triumfale,
 Que clopote, canóne facu lung a răsună,

Que laud pe Eternul în cantice pompóse,
„Si nóptea, sus, pe cerul cetăților frumóse,
 Facu snopuri înstellate ca lamp'a schintillà?

Privirile'ți airea le du, în ceru fixáte!
Nimicu aici-josu nu e să n'aibă vanitate:
 Ca visu gloria pere, suspínu pe pași lăsând.

Coróne, mitre d'aur lucescu, ma dur puçinu.
N'au prețu mai mult în sine quât are micul spinu
 Al erbei sub vederea a unui „Deu crescënd.

Mărire a'nchide'n sine pré multă vanitate:
Mai lesne-attinge bóm̃ba gigante palate
Dequât attinge cuibul collumbei umilitu.

Cu regi cerul s'unesc̃e prin mórtea quea tirană;
Dreptu créstă are crucea'i daureea lor corónă;
,Terra lor așterne pe Templul lui măritu.

Hci! Que! 'nălțimi de turnuri, splendóre de palate,
Moamet, și Pericles, Cesar, și Bonaparte
Ca fum se stinge totul, în prafu s'au prefăcut.

Abisu, în quare spirtul se perde, se confundă!
La quâ'i-va pași sub Terra, tăcerea mult profundă;
D'asupra, pe suprafață... un sgomotu ne'nterupt.

Errata.

—

<i>In locu de</i>	<i>citesce</i>	<i>pag.</i>
ce fumul m'am stinssu . .	que viața'mi a-stinsu . .	6
contémplà	auđcà	12
Adio a	Adio la	38
d'amorul, verginal	d'amor pur, verginal . .	50
Songetea	Sorgentea	53
adluce	adduce	53
splendidu'ti	dulcele'ti	55
și splendidă și mare. . . .	și mare, și ilustră . . .	55
abima	abimă	61
unica	unică	63
Pepausă	Repaosă.	64

N o t e.

1-o. La paginea 10, quelle dece strofe, inchisse între semnul aducerii, sunt de defuntul I. Iorgulescu, făcute în presimșirea morții sale, și publicate în Fóea Minții din Transilvania.

2-o. La pag. 57 quelle trei versuri din despărțirea V. sunt della De Lamartine, — Le poète mourant.

3-o. La pag. 42 strofa a 3, s'a stricuratú din greșală : nu face parte din aqueastă poesie.

